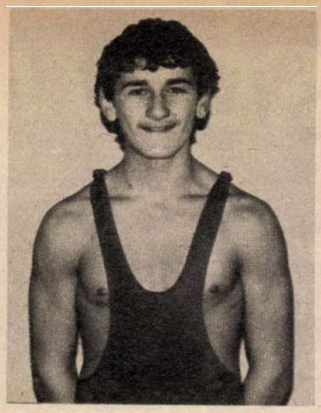

HIBAPONT NÉLKÜL

A XVI. Téli Úttörő-olimpia birkózódöntőjében, a kötöttfogásúak versenyében kiemelkedő teljesítmény nyújtott Poszter József, az FTC birkózója. A 13 éves sportoló mindössze két éve birkózik, de már 1979-ben is úttörőolimpiai bajnok volt. Tavaly az 58 kilósok súlycsoportjában – hibapont nélkül – szerzett aranyérmet. Edzője, Kiss Barna szerint, ha így folytatja, méltó utóda lehet Kocsisnak, Növényinek. (Kancsal Tamás felvétele)

RALLYE RAJT

Már most készülődnek az autóversenyzők a kockás rajtzászló indítójelére. Az egyre népszerűbbé váló technikai sportág első futamát márciusban rendezik meg a Mecsek kanyargós útjain. A jól felkészített autók és pilótáik remélhetőleg az elmúlt évihez hasonlóan, színvonalas, izgalmas futamokon száguldozzák végig a sok gyorsasági szakasszal teletűzdelt útvonalat.

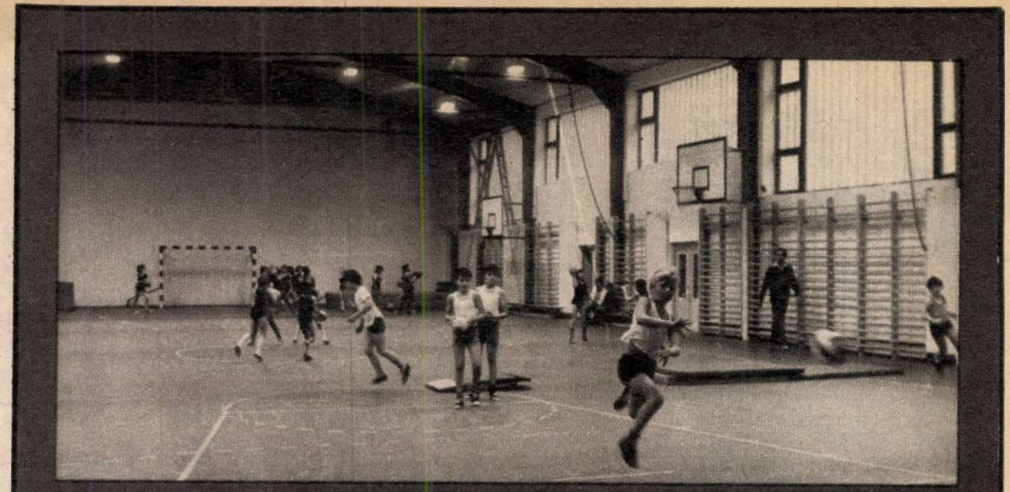

MINDENKI TORNATERME

Sárdbogárdon az I-es számú Általános Iskola részére új tornaterem épült. A városi és járási sportrendezvényekre is alkalmas sportlétesítményt a község üzemeinek dolgozói szintén igénybe vehetik.

TÁRLAT

A Hatvani Galériában megnyílt a negyedik országos tájkép biennálé, amely jó alkalom a helyi gyerekeknek, hogy egy-egy őrsi foglalkozáson képzőművészeti ismereteiket gyarapítsák.

A MARGARÉTÁK SIKERE

Sikert értek el, mégpedig egy országos vetélkedőn a mezőtúri 3-as számú iskola Margaréta bábszakkörének tagjai. Budapesten, a Móricz Zsigmond Művelődési Házban Móricz meséire komponált zenés bábjeleneteket adtak elő. A neves személyiségekből álló zsüri – Antal Imre, Módos Péter, akiket jól ismerünk a tévé képernyőjéről – nekik ítélte az első díjat.

Tánclépésben...

Lassacskán itt a farsang. Kezdődnek a nagy iskolai bálok is. Csodálatos látvány a táncolók forgataga. Kevesen vannak azonban, akik látványos rángatózás helyett megpróbálnak divatosan, ugyanakkor szépen és kulturáltan táncolni — ahogy azt a tánciskolában tanítják.

No persze, a táncverseny azért más, mint az iskolai diszkó. Az Óbudai Ifjúsági és Úttörőházban például rengetegen voltak kíváncsiak a táncos lábúak „viadalára". A zene kellemes, halk áradásában az öltöző és környéke olyan volt, akár egy nagy sportesemény előtt. „Taktikai" megbeszélés, komoly bemelegítés... Ruhaszemle. És a bevonulás!

Keringő, csárdás, rumba, csacsacsa — szédületes sebességgel követték, két-három percenként váltották egymást a párok. A zsüri jegyzetelt, szigorú szemmel figyelt. Öt lány, öt fiú jutott a döntőbe, ahol is minden kezdődött elölről. Végül azonban csak egy páros állhatott fel a dobogó legmagasabb fokára.

S, hogy voltak-e vesztesek? Nem úgy festett, hiszen itt még a nézők sem jártak rosszul. Bár sokan közülük bizonyára nagyot sóhajtottak: hej, ha beiratkozhatnék egy tánciskolába...!

Pedig ennél mi sem könnyebb. Akár tánclépésben is utána járhatunk, hogyan és hol lehet megtanulni táncolni.

Egy, két, balra...!

Vasárnap délelőtt. Az ablakokon beszűrődő fény átvilágítja az óriási betűket: HORIZONT TÁNC. A tágos teremben először a fiúk veszik át a múlt órán tanult lépéseket. A mozdulatok meglehetősen sutának tűnnek, igaz, még csak az ötödik óránál tart a csoport.

Amikor bevonulnak a lányok, gyorsan párokká rendeződik a társaság. Partner nem mindenkinek jut, de búsulni nem kell, hiszen rövid időn belül csere lesz és addig is lehet figyelni, hogyan mozognak a többiek. Tánctudásról még ugyan nem beszélhetünk, de itt nem kell szégyenkeznie senkinek. Bátran lehet próbálgatni azt is, amin egy iskolai bálon esetleg nagyot nevetnének az osztálytársak. Mondjuk a tangón, ami ugye ma

nem „sikk", hiszen sokkal menőbb az ütemes ugrabugra.

— Azok, akiknek fogalmuk sincs a régebbi táncokról, nem is tudják, mit veszítenek! — mondja a szünetben Mérei Ági, aki a Vörösmarty úti Általános Iskolába jár. — Azt hiszem, egyikünk sem bánta meg, hogy jelentkezett.

Előre, fordulj, jobbra és...

Egy másik lány, Béres Andrea már járt máshova táncolni, végül osztálytársaival ő is itt kötött ki.

— Ha visszapergetnének egy olyan filmet, amelyen láthatnám, hogyan rángatóztam egy-két éve diszkóstílusban, bizonyára jót nevetnék saját magamon — mondja. — Nem állítom, hogy a diszkóban ezután keringőzni fogok, de az biztos, hogy a mozgásomra jobban vigyázok, megpróbálom beépíteni a tanult lépéseket, figurákat.

— Szerencsére a suliban is foglalkozunk már az itt látottakkal — szól közbe Annus Ildikó. — A múltkor például gyakorlati órán a tanár bácsi szabályos bemutatót tartott nekünk, amikor meghallotta, hogy miről beszélgetünk.

Hátra, kettő, három, most!

A beszélgetésbe az addig illedelmesen hallgató fiúk is bekapcsolódnak.

— Nagyon örültek anyuék, amikor megtudták, hogy keringőt, tangót meg hasonló táncokat tanulunk — mondja Abonyi Gábor a Karikás Frigyes Általános Iskolából. — Persze, nem marad ki a rocky sem, ami szerintem mindannyiunk kedvence.

— Nem értek veled egyet! — vág közbe Baurer Ferenc. — Sok srácot megkérdeztem, és szerintük is a keringő áll az első helyen. A diszkóban látom, hogyan táncolnak azok a lányok és fiúk, akik csöveseknek nevezik magukat. Pocsékul!

A teremben ismét megszólal a zene. A lábak önkéntelenül követik a ritmust. Turcsányi Gábor és Sáfár István azért még gyorsan elmondják, hogy itt nem csak táncolni lehet. Meg kell tanulni viselkedni, felkérni, társalogni, s mindazt amit illemnek neveznek. No, meg nem elhanyagolható az sem, hogy csinos lányok is járnak ide.

Amíg a gyerekeket figyelem, gyorsan összegzem magamban, mi minden kell ahhoz, hogy amikor azon a bizonyos iskolabálon forogni kezd az első lemez, ne a sarokból nézzék egymást a lányok és a fiúk. Úgy gondolom, egy adag tánctudás és bátorság és a jó zene, együtt lehet biztosítéka a legjobb hangulatnak.

Kép és szöveg:
Koncz Dezső

AZ ÉLETRE VALÓ ANYAG

„Igazában azonban az anyag természete az, hogy előrehalad gondolkodó lények kifejlődése felé, és ez szükségszerűen meg is történik mindig, amikor a feltételek ehhez megvannak" (Engels)

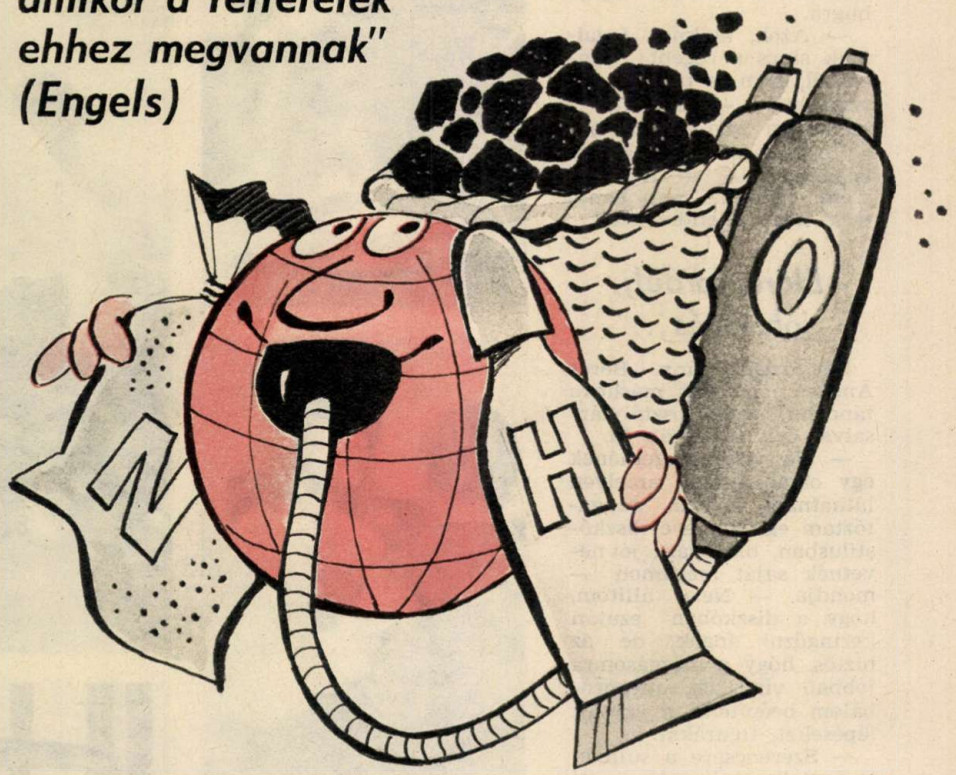

Legutóbb meglehetősen izgalmas résznél hagytuk abba a természet nagy albumának lapozgatását. Éppen az amerikai Urey és a szovjet Oparin professzorok lombikjait figyeltük izgatottan, amelyekben ismét lejátszódott a hárommilliárd évvel ezelőtti „csoda": *szervetlen anyagokból szerves anyagok jöttek létre* meghökkentően természetes módon, a legcsekélyebb varázslat, vagy ráolvasás nélkül. Köztük az élet keletkezéséhez elengedhetetlenül szükséges vegyületek; a fehérjék, a szénhidrátok és nukleinsavak úgynevezett óriás molekulái is. Ezek a hihetetlenül bonyolult, több ezer atomból felépülő szerkezetek az anyag eddigi fejlődésének a csúcsát jelentik.

És persze... a végét is egyben. Mert egészen egyszerűen minden fejlődésnek van határa. Ahogy az anyag atomok szintjén lejátszódó — fizikai — evolúciójának (folyamatos fejlődésének) végét az urán, és az ennél bonyolultabb, önmaguktól elbomló, sugárzó (radioaktív!) elemek jelentik, ugyanúgy jelentik az anyag molekuláris szinten létező — kémiai — evolúciójának végét az említett bonyolult óriásmolekulák.

Megfelelő körülmények között azonban mindez nem jelenti azt, hogy az anyag — egy fokkal magasabb szinten — ne fejlődhetne tovább. Ez a szint pedig nem más, mint *az élő anyag biológiai evolúciója.*

*

Ezeket a megfelelő körülményeket elsősorban nem a Földön kell keresnünk. Hanem a csillagok roppant kohóiban, ahol — mint azt az előzőekben láttuk — az elemek, tehát lényegében maguk a bolygók születtek. Mert hogy, hogy nem, az egész általunk ismert világegyetemben éppen azok az elemek fordulnak elő a legnagyobb mennyiségben, amelyek *az élet keletkezésének szempontjából a legfontosabbak. Vagyis a hidrogén, az oxigén, a nitrogén és a szén.* Természetes tehát, hogy az újszülött Földnek is bőven jutott ezekből a „keresett cikkekből". Mindez persze csak előfeltétele annak, hogy egyáltalán az élet halvány reménye megszülethessen.

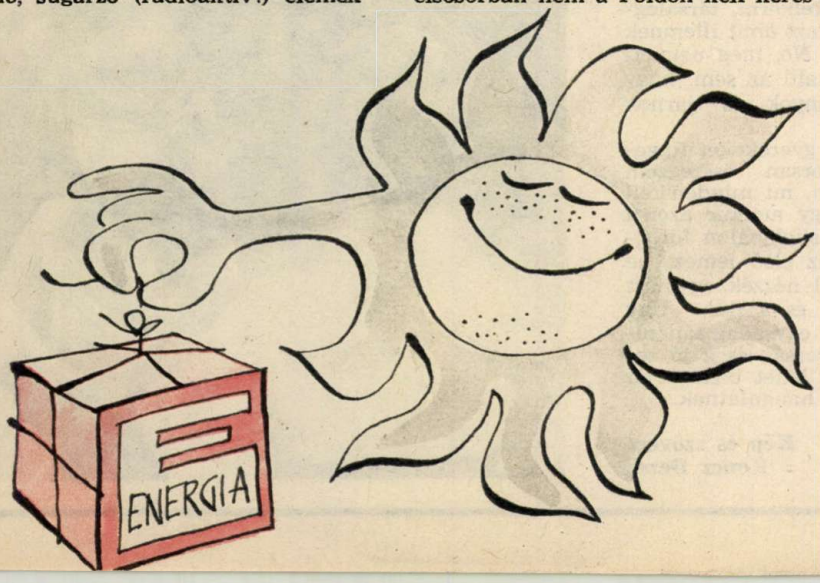

A következő roppant fontos körülményt a Nap biztosította. Nemcsak pusztán azzal, hogy energiát bocsát bőkezűen bolygónk rendelkezésére, hanem azzal is, hogy ezt az energiát rendkívül hosszú időn keresztül — immár legkevesebb öt milliárd éve! — *és rendkívül egyenletesen szolgáltatja.* Ez hihetetlenül fontos tényező mind az élet keletkezése, mind pedig fennmaradása szempontjából. Az élet ugyanis bármily tűrőképességgel rendelkezzék is, semmiképpen sem viselné el az úgynevezett változó (pulzáló) csillagok rakoncátlankodását, amelyek tízéves, vagy még rövidebb időközönként akár több százszorosára növelhetik

A VÉGTELENEK KERESZTÚTJÁN... (VI.)

— vagy ugyanennyivel csökkenthetik — sugárzó energiájukat.

*

Kivételesnek tekinthető bolygónk nagysága, és Naptól való távolsága is. Az előbbi a megfelelő erősségű gravitáció miatt fontos. Ez biztosítja ugyanis a légkör jelenlegi sűrűségét — ha úgy tetszik ritkaságát — továbbá azt, hogy a légkör legfelső rétegeiben elhelyezkedő legkönnyebb anyag, a hidrogén legnagyobb része megszökhetett a világűrbe, de az oxigén, és ennél nehezebb elemek már nem. Így az őslégkör egykori redukáló jellege, amely az élet alapvető anyagainak kialakulásához még kedvezett, fokozatosan *oxidáló jellegűvé vált, amely viszont magának az életnek a kialakulása szempontjából döntő jelentőségű.*

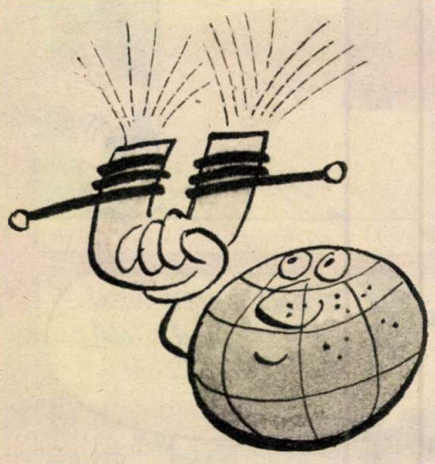

A Naptól való kedvező távolság viszont azt biztosítja, hogy a bolygónkon jelenlevő nagy mennyiségű *víz döntő hányada folyékony állapotban van jelen.* Ez a tény felbecsülhetetlen jelentőségű, mivel a kémiai reakciók, köztük az életműködéshez szükséges kémiai reakciók csaknem 90%-a *vizes oldatban játszódik le!*

*

Végül különleges védelmet biztosít Földünk számára az úgynevezett *ózonpajzs,* amely a Nap gyilkos erejű ultraibolya sugárzását nyeli el, és *a van Allen-féle elektromágneses övezetek,* amelyek a roppant energiájú kozmikus sugárzást fogják fel, vagy verik vissza.

Szóval nem panaszkodhatunk. A természet igazán bőkezűnek bizonyult bolygónkkal szemben, amikor ennyire kiváltságos helyzetet teremtett számára az égitestek megszámlálhatatlan létszámú családjában. És így talán még jobban megértjük, milyen hatalmas az a lépés, amely a kémiát a biológiától elválasztja. Mert még mindezeknek a kedvező feltételeknek az együttes jelenléte mellett is *több, mint egymilliárd évre volt szükség ahhoz, hogy a bonyolult kémiai óriásmolekulákból a lehető legegyszerűbb biológiai szerkezetek létrejöjjenek.*

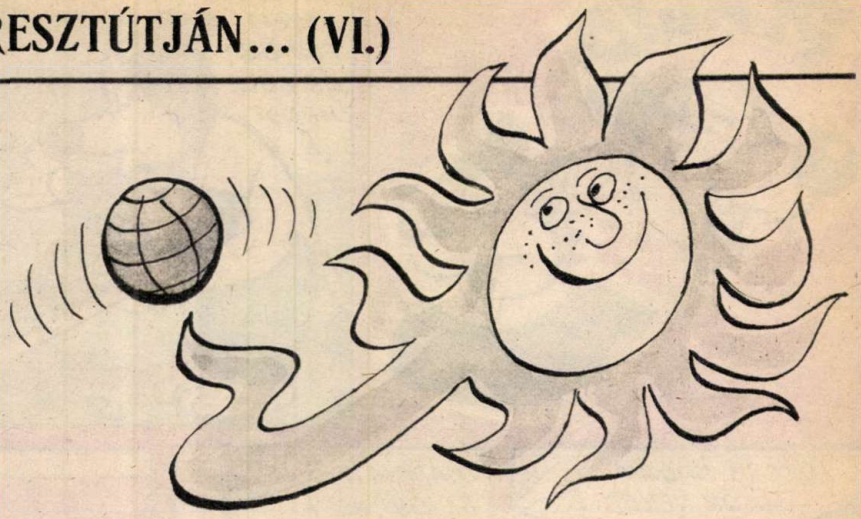

Hogy ez milyen hosszú idő?

Tegyük fel, hogy az anyagnak ehhez a minőségi változásához nem egymilliárd esztendőre, hanem csupán egymilliárd napra van szüksége. Nos, a folyamat még ebben az esetben is mintegy 3 millió évig tartott volna!

Pedig valóban egyszerű szerkezetekről van szó. Egy nukleinsav molekuláról, az úgynevezett ribonukleinsavról, (RNS) amelyet sok-sok aminosavból felépülő fehérjelánc vesz körül. Külön-külön egyik sem tekinthető élő anyagnak. Együtt azonban vírust alkotnak, amely megfelelő körülmények között anyagcserére és szaporodásra képes, *tehát életjelenségeket mutat!*

Az RNS ugyanis ravasz vegyület. Képes arra, hogy aminosavakból, tehát a fehérjék „építőköveiből" fehérjeláncot hozzon létre maga körül, méghozzá *mindig ugyanazt a fajta fehérjét.* Ezt úgy éri el, hogy a felületén található reakcióképes atomok mindegyike csak egyetlen meghatározott aminosavat képes megkötni. Így kialakul az aminosavak egy bizonyos meghatározott sorrendje. Ettől a sorrendtől viszont nem kisebb dolog függ, mint magának a fehérjének a minősége, amely csakis arra az RNS molekulára, tehát lényegében *csakis arra az egy vírusra jellemző.*

*

Kedvezőtlen körülmények között a vírus — bár rettenetesen bonyolult — de mégiscsak élettelen, kémiai vegyület. Megfelelő táptalajon azonban az RNS molekulájának „tervrajza" alapján gyártani kezdi saját aminosav-sorrendű, vagyis saját minőséggel rendelkező fehérje molekuláit. Azaz anyagot vesz fel a környezetből, amelyet saját anyagává, saját „testévé" alakít. Ne kerteljünk: egyszerűen arról van szó, hogy képes a környező természettel folytatott anyagcseréje révén önmagát reprodukálni, *amit nyugodtan nevezhetünk szaporodásnak!*

A vírus tehát az anyag mintegy 15 milliárd éves evolúciójának az a terméke, amely élettelen anyagként, kedvező közegben pedig élő anyagként viselkedik. Ilyenformán átmenetet jelent az élő és élettelen természet között. És fényes bizonyítéka annak — ezt számos kísérlet is igazolja —, hogy a megfelelő szerkezet (struktúra) és az anyagi természet kölcsönhatásán kívül semmiféle titokzatos erő nem szükséges az élet megjelenéséhez!

(Folytatjuk.)

Cser Gábor

Rajz: Cifferszky Béla

PLACID ÉS MUZO

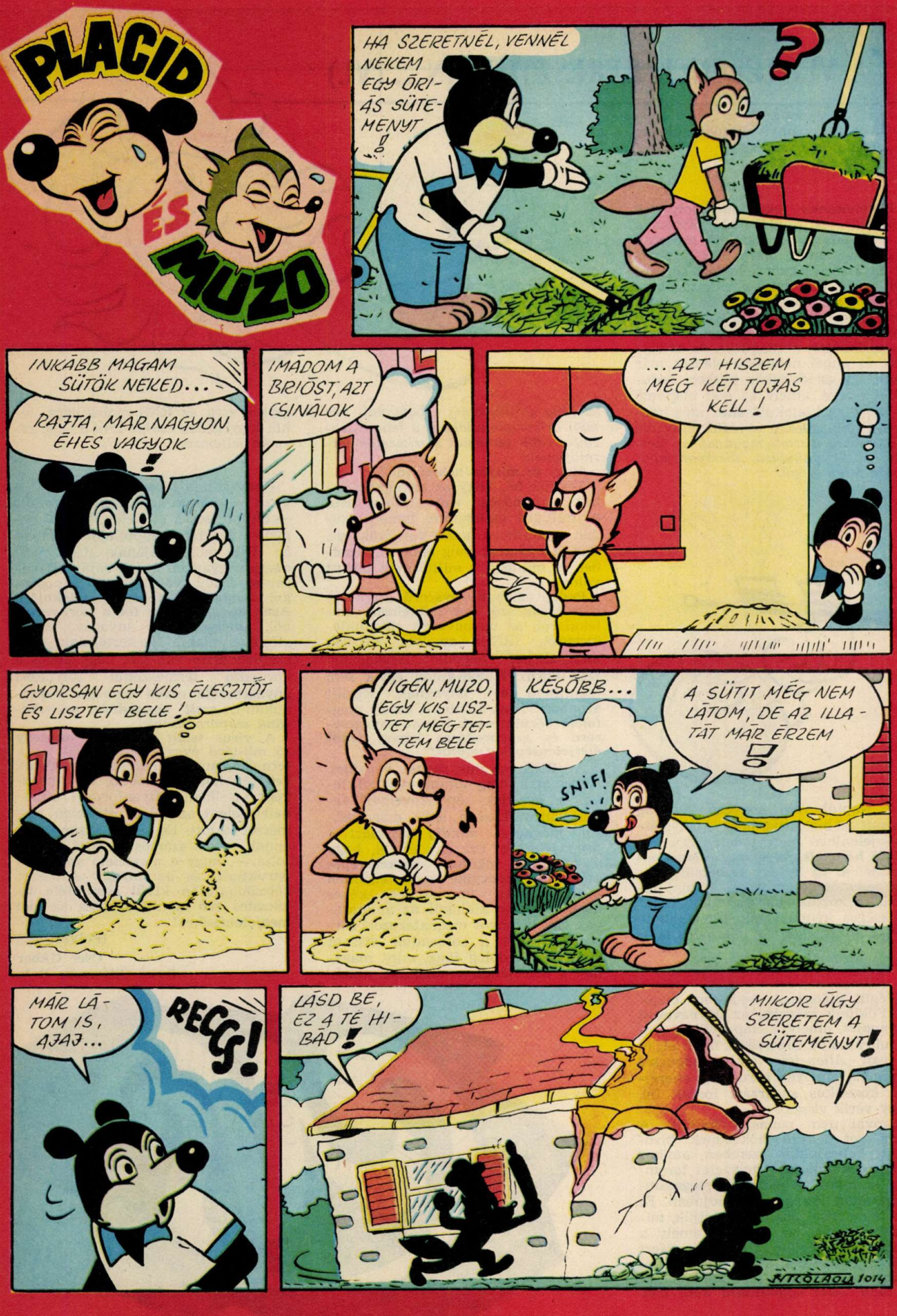

Mit üzen a Pajtás?

JEGES TÜNDE, Marcali, Berzsenyi u. 71. — 8700: Dísznövénykertészeket a szentesi mezőgazdasági szakközépiskolában, a szombathelyi Hevesi Ákos Szakközépiskolában és a budapesti Asztalos János Gyakorló Szakközépiskolában képeznek.

MAJSA KRISZTINA, Budapest, Hegedűs Gy. u. 49—51. — 1136: A Kajlával kapcsolatos ötletedet jónak tartjuk, gondolkozunk a megvalósításán. A bírálatod közben azonban megfeledkeztél arról, hogy lapunk különböző korú gyerekeknek készül, tehát arra törekszünk, hogy ne csak a nyolcadikosok, hanem az ötödikesek, hatodikosok is találjanak benne olyan írásokat, rejtvényeket, amelyekért érdemes fellapozniuk a Pajtást és különkiadványainkat. S gondolj arra is, hogy a gyerekek különböző dolgok iránt érdeklődnek, tehát meglehet, hogy egy cikk, ami neked unalmas, másnak érdekes.

NAGY EDIT, Bucsa, Dózsa u. 9/a. — 5527: Azt írod, hogy a színjátszó kör tagjaként nagyon megkedvelted a színpadi szereplést. Nyugodtan készülhetsz a színészi pályára, csak hasznodra válik, ha ismerkedsz az irodalommal, s majd a középiskolában is részt veszel az irodalmi színpad vagy színjátszó kör munkájában. Okos elgondolásnak tartjuk azonban, hogy e terved mellett más pályákra is gondolsz, így nem ér majd túl nagy csalódás, ha mégsem sikerülne színésszé válnod.

NYITRAI JÓZSEF, Jászapáti, Gábor Áron u. 20. — 5130: Az Érdemes odafigyelni! című rejtvény valóban tévesen jelent meg a Csillagszóróban, a csillagok lemaradtak a betűk mellől. Mindig érdeklődéssel olvassuk lapunk bírálatát, ha jobbító céllal hívják fel figyelmünket az esetleges tévedésekre. Gúnyos megjegyzéseidből azonban korántsem a segítő szándék tükröződött. Kritizálni kulturáltan, a sértés szándéka nélkül is lehet, sőt, úgy véljük bármiről is legyen, szó, így még hatásosabb a megjegyzés.

RÁCZKÖVI ZSUZSANNA, Rudabánya, Rákóczi u. 30. — 3733: Versek idegen nyelvre való fordításával nem foglalkozunk. Kérésetekkel forduljatok az orosz tanárotokhoz, biztosan szívesen lefordít nektek néhány, emlékkönyvbe való mondatot.

KOCSIS MÁRIA, Hajdúvid, Dobi István u. 4. — 4086: A verseidet nem tudjuk közölni lapunkban, mivel azok nem érik el a közölhetőség színvonalát. Figyelmedbe ajánljuk a legközelebbi Vendégsarkot, melyben hasznos tanácsokat olvashatsz majd a versírással kapcsolatban.

MÁK BEÁTA, Mezőkovácsháza, Hámán K. u. 83. — 5800: Érdekes módon a Charlie angyalai című tévékrimi sorozat kezdete óta megnőtt azoknak a lányoknak a száma, akik nyomozók szeretnének lenni. Azt kérdezted tőlünk, hogyan lehetnél azzá. Érettségi szükséges hozzá, tehát jelentkezz majd valamelyik gimnáziumba vagy szakközépiskolába, s ha az érettségi után is kitartasz elképzelésed mellett, fordulj a hozzátok legközelebb eső rendőrfőkapitánysághoz, ahol eldöntik, hogy alkalmas vagy-e erre a pályára, s ha igen, beiskoláznak.

KISS EDIT, Medgyesegyháza, Deák F. u. 17. — 5666: Mint leveledből kitűnik, igazán nem tétlenkedtél a szünetben, nagyon hasznos dolgokkal igyekeztél eltölteni a szabad idődet. A madáretető készítés, az olvasás, rajzolás, no és a házi munkában való segítés, mind-mind tartalmas időtöltés. No és meg kell jegyeznünk, hogy mindig örömmel olvassuk az ilyen szép, gondos külalakkal írott leveleket, mint amilyen a tied. Jó tanulást és friss erőt kívánunk az új félévhez!

VARGA BÉLA, Ózd, Gagarin u. 12. — 3600: A Kajlablabla mintájára írt Pif- és Herculesblablákon jót mulattunk. Rakd a raj-, esetleg a csapatfaliújságra, társaid bizonyára jól szórakoznak majd rajta. Egyetértünk abban, hogy a már hagyományossá vált őrsi kirándulások jobban összeforrasztják a kis csoportot, reméljük a Szalajka völgybeli kirándulásotok is jól fog sikerülni tavasszal. Írtad, hogy beneveztetek a „Barátunk, a film" akcióba. Hasznos lenne, ha a látott filmeket megbeszélnétek a vetítés után. Kérjétek meg a rajvezetőtöket vagy az ifivezetőt, hogy vezesse le ezt a beszélgetést, egy felnőtt irányításával bizonyára tanulságosabb lesz a vita. Azt is írtad, hogy az őrsöd — amely tiszta fiúőrs —, „a XX. század istencsapása". Mivel szereztétek ezt a megtisztelő címet? Vidám úttörőmunkát kívánunk és várjuk további beszámolódat.

CZIMRE KATALIN Nagykálló, Korányi u. 23. — 4320: Külföldi levelezőtársaid részére a Posta Hírlapirodánál rendelheted meg lapunkat levélben. Címe: Budapest, József nádor tér 1. — 1900.

PAPP ILDIKÓ, Budapest, Melczer u. 3. — 1174: A szovjet levelezőtársadat úgy hívhatod meg, hogy a kerületi tanácsnál kért nyomtatványt kitöltve, a meghívólevéllel együtt elküldöd a szovjet kislánynak. A Budapest—Moszkva közötti repülőút oda-vissza 2190 Ft-ba kerül.

VASS ILONA, Felsőőrs, Rózsa u. 7. — 8227: Pif-rajzokat bőségesen találsz a nemrég megjelent Pajtás—Pif Magazinban, reméljük sikerült hozzájutnod. Egyébként a heti számainkban is gyakran találkozhatsz Pifuval és társaival.

NAGY FERENC, Kaposvár, Madár u. 57. — 7400: Tudomásunk szerint minden mikroszkóppal együtt árulnak ragasztót, melynek neve: Canada balzsam. Ezzel ragasztják fel a tárgylemezre a vékony üveglapot.

TÓTH LÁSZLÓ, Balassagyarmat, Klapka u. 21. — 2696: Lótenyésztő szakmunkásokat az országban egyetlen helyen képeznek. a Komárom megyei Mezőgazdasági Szakmunkásképző Intézetben, Tatán. A képzés ideje 3 év. A szakmunkásbizonyítvány megszerzése után az elhelyezkedési lehetőségek a következők: állami gazdaságok, mezőgazdasági termelőszövetkezetek lótenyésztő telepei, lovasklubok és a Magyar Lóverseny Vállalat Galopp- és Ügető Telepe.

AZ „AMŐBA CSENDÉLET" NYERTESEI

Lapunk december 11-i számában megjelent „Hány amőba egy csendélet?" című pályázatra mintegy 6000, pályázati feltételnek megfelelő megfejtés érkezett. A Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata által felajánlott díjakat az alábbi pályázók nyerték:

240 db-os összerakós játékot kap:

Bálint Zsolt, Diósjenő; Cziráki Ágnes, Eger; Csillik Zsolt, Szeged; Fülöp Andrea, Budapest; ifj. Hollósy Tibor, Szombathely; Hunyadi László, Budapest; Láng Ildikó, Diósjenő; Kappel Rozália, Diósjenő; Kárpáti Renáta, Kecskemét; Miklós János, Diósjenő.

120 db-os összerakós játékot kap:

Fülöp János, Budapest; Mogyorósi Péter, Budapest; Nagy Ágnes, Kecskemét; Pálfalvi Péter, Diósjenő; Rigó Erika, Jászberény; Streitmann György, Jászberény; Szaszovszky Anna, Diósjenő; Sztanics Zsuzsanna, Pápa; Gyetván Ildikó, Hatvan; ifj. Várnai Gyula, Medgyesegyháza.

NÉZD MÁR! MIFÉLE CSODABOGÁR ÉRKEZETT HOZZÁNK, AFRIKÁBA?

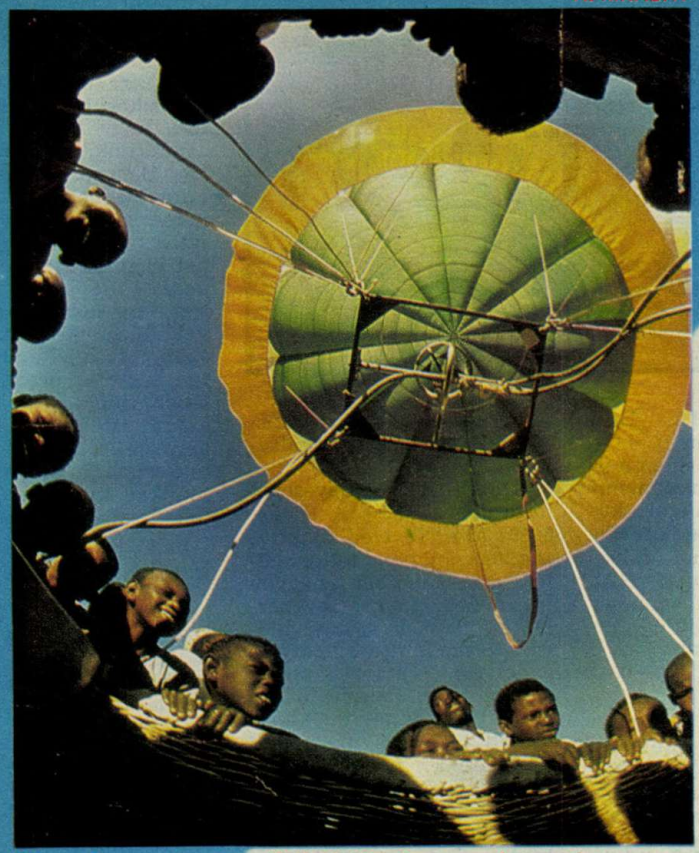

Ki ne ismerné azt a fizikai törvényt, mely szerint a meleg levegő minden esetben felfelé mozog? Olvasmányainkból tudjuk: az ember sokszor törekedett arra, hogy megismerje a repülés felemelő érzését. Nos, a hőlégballon valószínűleg e két törekvés találkozásának köszönheti „születését".

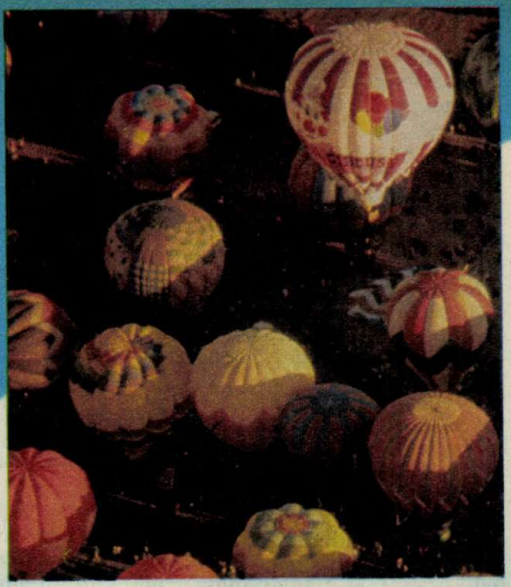

SZÍNKAVALKÁD A JAVÁBÓL. VERSENYRE GYÜLNEK A „LÉGI FLOTTA" TAGJAI

NAPFELKELTE? TERMÉSZETI CSODA TÁN? SZÓ SINCS RÓLA! CSUPÁN EGY, MÉG A FÖLDÖN „GUGGOLÓ" HŐLÉGGOMB BELÜLRŐL

HAROM, KETTŐ, EGY, ... RAJT!
GŐZ(HŐ)-ERŐVEL BEINDUL
A BÁTOR LÉGI VÁNDOROK
FÉLELMET NEM ISMERŐ
VERSENGÉSE

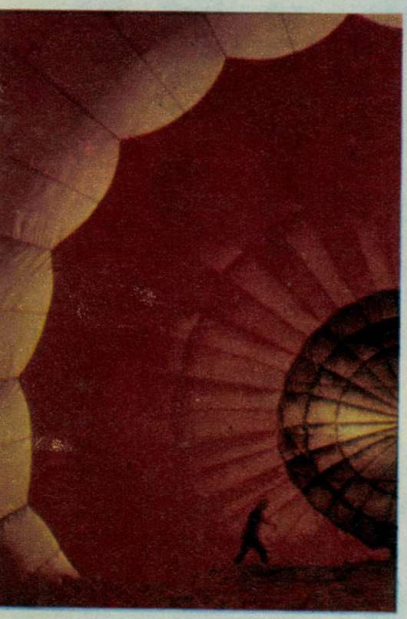

KIETLEN TÁJAKON, SZIKLÁK ÉS
HOMOKTENGER FELETT
SODRÓDIK A MAGÁNYOS UTAS

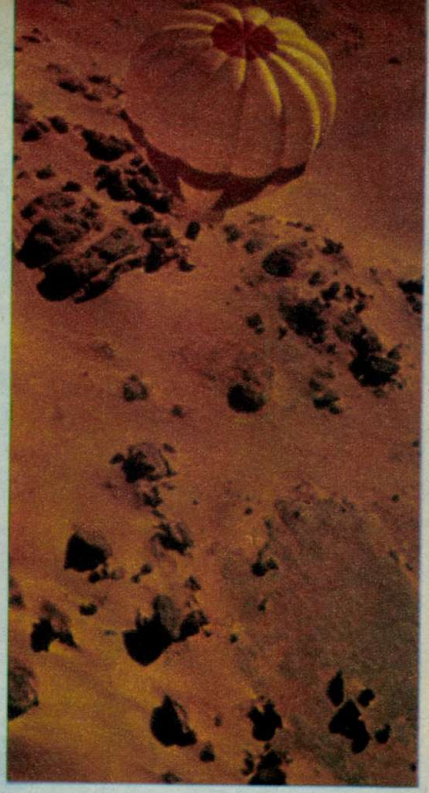

ŐGÖMBÖCÖK

MEGTÖRTÉNTEK A FELEMELKEDÉSHEZ SZÜKSÉGES ELŐKÉSZÜLETEK. INDULHAT A MALÉV LÉGGÖMBJE, HOGY MEGHÓDÍTSA A VÉGTELEN KÉK EGET

Méltóságteljes látványt nyújtanak a szél irányában tovahömpölygő, meleg levegővel működő hőléggömbök. Nevezhetnénk őket járműveknek is, hiszen régebben bátor emberek repültek velük.

*

A nagy gonddal összecsomagolt ballon „életre keltése" nem kis feladat. Négy-öt ember birkózik a meleg levegő hatására egyre jobban dagadó anyaggal. Kifeszített kötelek vigyázzák az esetleges korai rajtot.

A kis alapterületű kosárban két utas számára is alig akad hely. Az emelkedéshez szükséges hő elérését gázpalackból táplált fáklya biztosítja. A kupola tetejében összegyűlt levegő fokozatosan felmelegedik, majd a különböző színű, feliratokkal telepingált színes léggömb a magasba repíti a vállalkozókat. Az útirányt a véletlen, illetve a légáramlat határozza meg, ugyanis ezek az óriás lufik — akárcsak legkisebb rokonaik — nem kormányozhatók. Amerre a szél fúj, arra sodródik az utas.

A biztonságot csupán néhány műszer garantálja. Legfontosabb talán a magasságmérő, hiszen bizonyos magasságon felül az anyag nem bírja a terhelést, és ez veszélyes lehet. A variométer feladata az emelkedésben, süllyedésben bekövetkezett változások jelzése. Nagy szerepet játszik a kupola tetejében elhelyezett hőmérő, mely a vezetőt a meleg levegő adagolásának szükségességéről vagy éppen annak elvételéről tájékoztatja, attól függően, hogy felszállni vagy leereszkedni kíván. Esetenként rádió-adóvevővel is felszerelik a hőléggömböt.

Természetesen nem repülhet akárki, csak úgy, kedvtelésből. Gyerekek csupán a fotó kedvéért emelkedhettek négy-öt méter magasba. A „jogosítványhoz", vagyis a szakszolgálati engedélyhez minden esetben elméleti és gyakorlati vizsgát kell tenni, szigorú bizottság előtt.

*

Dacolva a gyakran zord időjárással, küzdve az elemi erőkkel, egyre többen űzik ezt a rendkívül izgalmas sportot. Kiskunfélegyháza környékén nálunk is sor került az első hőléggömb versenyre. Az egy hétig tartó viadalt az MHSZ rendezte, melyen többek között a MALÉV, az MHSZ Szolnoki egyesülete, a Műszaki Egyetem Repülő Klub tagjai versenyeztek. Jól szórakozott néző, résztvevő egyaránt, kicsit felidézve a múltat, amikor az ember még csak vágyakozva nézett a messzi égbolt felé.

Fotó: Koncz Dezső

KEDVES ISMERŐS A KÖZÖNSÉG IS ÉNEKEL

Ha megkérnénk a tizenéveseket, hogy szavazzanak: szerintük melyek a legnépszerűbb zenei stílusok, bizonyára megosztanák az első helyet a diszkó és a koncert-rock között. Viszont furcsamód kevesen tudnák, hogy a rock-„étlap" választékában nemcsak a hagyományos Elvis Presley-i hangzás, hanem a country is megtalálható.

A nosztalgiahullám hatására a tévében egyre több cowboy-filmet láthatunk, s egyben hallhatjuk a hangulatos észak-amerikai népzenét. A hazai countrynak — a Bojtorján és a Fonográf mellett — tekintélyes képviselője a 100 Folk Celsius együttes is. Tagjai Orbán József, Kovács József László, Littvay Imre és Zsemberi István.

A fiúk — igen komoly zenei múlttal a hangszereik mögött, hiszen mindegyikük más stílusban és zenekarban már korábban bizonyított — elhatározták, hogy új hangzással lepik meg a közönséget. Választásuk telitalálat volt. Hívják őket nagy rockműsorokra, koncerttermekbe, ám a 100 Folk Celsius vitathatatlanul leghálásabb közönsége a különböző ifjúsági- és úttörőtáborokban található.

Tavalyelőtt, a nemzetközi gyermekévben, a hazai könnyűzene mezőnyéből a 100 Folk Celsius volt az első, mely ingyenes koncerteket adott a tizéneveseknek. A pontosan tolmácsolt külföldi dalok mellet szép sikereket értek s érnek el saját szerzeményeikkel is. A Jó öreg gépem című nótájukkal sokáig vezettek a különböző hazai sikerlistákon.

Z. J.

Fotó: Karasz Lajos

100 FOLK
CELSIUS
PAJTÁS

Kis történelem

Ötödikesek, ti már új könyvből tanuljátok a régmúlt idők történelmét. Megújul a RÉGEN VOLT, HOGY IS VOLT című olvasókönyv is. Sajnos azt még nem vehetitek a kezetekbe, mert csak később kerül ki a nyomdából. Hogy mégis kellőképpen bővítsétek történelmi ismereteiteket, rendszeresen közlünk a tananyagotokhoz illő olvasmányokat. Írójuk Filla István történész (ő írta a tankönyveteket is). Reméljük, hogy nemcsak ti, hanem a nagyobbak is szívesen olvassák el mindegyiket.

AKI A TÜZET ELLOPTA

A görög mondavilág szerint a tüzet Prométheusz, az istenek rokona lopta el az égből, és ajándékozta a világnak. Őt tartották az emberek legnagyobb jótevőjének. Ennek történetét a róla szóló mítosz így beszéli el:

Prométheusz megsajnálta az embereket. Látta, hogy az állatoknak sűrű szőrzetük, vastag bőrük van, ami megvédi őket a tél hidegével szemben. Az ember viszont tetőtől talpig meztelen, nincs ami a testét, a lábát védje. Ezért ellopta a tüzet az istenektől.

S a tűz egycsapásra megváltoztatta az emberek életét. Akik eddig az állatokhoz hasonló életet éltek, a tűz birtokában egyszerre az állatok fö-

SEGÍTŐ ÉS HARAGVÓ

A KÍGYÓ ALAKÚ

A legrégibb időkben a görögök úgy képzelték, hogy a betegségeket ártó szellemek és istenek okozzák, és a bajt is csak ők háríthatják el. Ezért kezdetben a betegeket a papok gyógyították a maguk módján. Hol rá-énekléssel, ráolvasással, hol égetéssel, füstöléssel, máskor lemosásokkal, kenegetésekkel, vagy állatok belső részeiből, füvekből, gyökerekből készített gyógyszerekkel próbálták a betegséget elűzni.

A görögök a betegséget elűző és gyógyító istenek közül leginkább Aszklépioszt tisztelték. Őt tekintették később az orvosok és a betegek védő istenének. Először kígyó alakban képzelték el, később már a legnagyobb istenekhez hasonlóan, emberkülsőben, kezében kígyóbottal ábrázolták.

Aszklépiosz szent helye Epidaurosz volt. A hegyektől körülzárt, örökzöld cserjékkel borított vidék középpontjában emelkedett az isten temploma. Közelében 70 méter hosszú, 9 méter széles hatalmas csarnok állt, amelynek déli, nyitott homlokzata szabad kilátást engedett a templomra. Ez volt a „templomalvás helysége". A csarnok oszlopai között és a falak mentén kőpadok sorakoztak. Itt a kőpadokra vagy a padlón elkészített szalmaágyaikon feküdtek a betegek, és várták a gyógyulást hozó álmot.

A hívők elképzelése szerint amikor a betegek álomba merülnek, Aszklépiosz isten személyesen, vagy fiai által közbelép, és a beteg meggyógyul. Az ásatásokon előkerült kövekbe vésett feliratok és más írások csodás gyógyulásokról adnak hírt. Egyik oszloptáblán például ezt olvashatjuk:

„Alkitosz Halieiszből. Ez a vak ember álmot látott. Úgy tűnt fel neki, hogy az isten hozzálép, újjaival szétnyitja szemeit és ő látja a szentély falait. Amikor nappal lett, egészségesen távozott."

Vakokról, bénákról, sántákról és a legkülönbözőbb betegségekben szenvedőkről több hasonló csodás történetet őriztek meg az írások. Ezek szerint Aszklépiosz a betegek álmában sebeket, hasakat bont fel és varr be, fejeket vág le és ragaszt

lé emelkedtek. Erősebbek lettek, mint az állatok. Ha fáztak, tüzet rakhattak, a tűzön emberekhez méltó ételeket tudtak készíteni. A tűzzel megolvasztották a föld mélyén rejtőző érceket, fegyvereket, szerszámokat kovácsoltak, agyagból cserépedényeket készítettek, s a tűz segítségével különféle mesterségeket hoztak létre.

De az istenek ezért nagy haragra gerjedtek, és az embereket sokféle bajjal, betegséggel, halállal sújtották. A legfőbb isten pedig Prométheuszt, amiért ellopta a tüzet az égből, a világ végén, az istenek kovácsával egy sziklához láncoltatta. A leláncolt Prométheuszt nyáron az izzó nap heve, télen a dermesztő hideg és a szél kínozta, és kegyetlen büntetésként egy saskeselyű éjjel-nappal tépte a máját.

Így szenvedett Prométheusz hosszú időn keresztül, míg végül egy rendkívüli erővel és képességekkel rendelkező hős meg nem szabadította. A hős, akinek Héraklész volt a neve, széttépte a láncokat és lelőtte a sast.

ISTENEK

vissza. Köveket távolít el az emberek testéből és a beteg a templomalvás után gyógyultan távozik, kezében viszi a testéből kioperált köveket is. A csodálatos gyógyulások híre zarándokhellyé tette Epidauroszt és sok száz éven át évről évre nagy tömegek keresték fel. Tanúsítja ezt az is, hogy az ásatásokon a vallási épületek mellett 15 ezer nézőt befogadó stadion és színház került felszínre, ami a betegek szórakozását szolgálta.

Ha a görög ember úgy érezte, hogy istene meggyógyította, a meggyógyult testrészének (kar, láb, mell, fej) képét éppúgy kifaragtatta, szoborban, domborműben vagy megcsináltatta ezüstből, aranyból, és fogadalmi ajándékként elhelyezte a templomokban.

ÁLLTÁK A VIHAROKAT

A mai Görögország őrzi a régi Görögországot. Évezredes emlékeket. A természeti csapások, a háborúk szörnyű pusztításokat végeztek, de az alkotások nem semmisültek meg teljesen. Állták és állják a viharokat. Egy épületmaradvány, egy szobortöredék is híven tanúsítja a régmúlt emberének tenniakarását, teremtő erejét, az ősök munkaszeretetét, szorgalmát.

A

MAHART

HAJÓJAVÍTÓ ÜZEMIGAZGATÓSÁG

szakmunkástanuló-felvételt hirdet a következő szakmákba: **szerkezetlakatos (hajóépítő), hegesztő, csőszerelő, ács, asztalos, villanyszerelő, bádogos, festő-mázoló, géplakatos-motorszerelő, esztergályos.**

Juttatások: munkaruha, kedvezményes étkezés, kollégiumi elhelyezés. A III. évben teljesítménybérezés. Társadalmi, tanulmányi ösztöndíj és állandó, kedvezményes vasúti igazolvány.

Üzemünk Csepelen, Dunaharasztin és Szegeden is van.

Jelentkezni lehet levélben. Postacím: Budapest, Pf. 97. 1325. Vagy Budapest IV., Népsziget. És telefonon: 694-911/161 melléken: személyzeti és oktatási osztály.

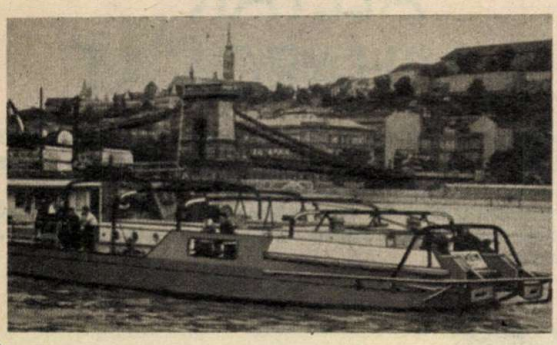

Műszaki pályára készültök?

Fiúk! Jelentkezzetek **ÉPÜLETVILLAMOSSÁGI SZERELŐ** szakmunkástanulónak.

Vár benneteket a **VILLANYSZERELŐIPARI VÁLLALAT.**

Beiskolázási helyeink: Budapest, Miskolc, Dunaújváros, Székesfehérvár, Tatabánya, Győr, Ózd, Debrecen és Pécs.
Erősáramú berendezésszerelő és vas- és fémszerkezeti lakatos tanulókat Bicskén képzünk.

A távol lakókat mindegyik helyen korszerű tanulóotthonban helyezzük el, havi 120,— Ft-ért.

Emelt szintű oktatás, továbbtanulási lehetőséggel.

A tanulmányi ösztöndíjon felül az épületvillamossági szerelő és az erősáramú berendezésszerelő tanulóknak havi 250,— Ft, vas- és fémszerkezeti lakatos tanulóknak havi 500,— Ft társadalmi ösztöndíjat fizetünk.

A tanulmányi idő utolsó félévében teljesítményért kapnak a tanulók.

Jelentkezés: Villanyszerelőipari Vállalat oktatási osztály 1075 Budapest VII., Síp u. 23.

VIV

vagy az illetékes szakmunkásképző intézetnél (ez esetben kérjük felírni a jelentkezési lapra a „VIV előjegyzéssel" szöveget).

PÁLYAVÁLASZTÓK!

Az általános iskola nyolcadik osztályát elvégzett, 15 évesnél nem idősebb fiúkat, lányokat felveszünk az 1981–82-es tanévre. A képzés hároméves.
Fonó-szövő szakmunkástanulónak lányokat – tanulmányi ösztöndíj: 410–750 Ft-ig –, textilnyomó és textilipari gépszerelő tanulónak fiúkat, textilfestő és -kikészítő tanulónak fiúkat, lányokat veszünk fel – tanulmányi ösztöndíj: 350–790 Ft-ig. A textilnyomó-, festő- és -kikészítő tanulók az első évben 1500 Ft ruházkodási juttatásban részesülnek.
A vidéki tanulók havi 500 Ft különélési pótlékot, a helybeli lakosok 450 Ft társadalmi ösztöndíjat kapnak.

Havi 120 Ft-ért reggelit, ebédet és vacsorát adunk. Ingyenes a tankönyv és a munkaruha. Biztosítjuk a kollégiumi elhelyezést.
A szakmunkásvizsga után segítjük a továbbtanulást.
A végzett tanulók kereseti lehetősége havi: 3500–4400 Ft. Jelentkezni lehet a személyzeti oktatási osztályon személyesen vagy levélben, szombat kivételével mindennap reggel 7 órától délután 3 óráig.

Címünk: Pamutnyomóipari Vállalat
Kispesti Textilgyár
1184 Budapest XVIII. ker.
Fáy u. 2.
Telefon: 273-711

Finom a főtt kukorica de a „ruhájával", a csuhéval is lehet kezdeni valamit

Kukoricahéjból

Sokféle érdekes tárgyat, figurát lehet készíteni a kukorica „ruhájából", hiszen ilyenkor tele vannak csuhéval a falusi udvarok, csűrök... Készítsetek belőle ti is valamit, és küldjétek el a szerkesztőség címére, hogy közölhessük a lapban. A képen látható rőzseszedő asszonyt egy csehszlovákiai iparművész készítette.

Kukorica Kati. Készítették a tatabányai ifjúsági és úttörőház szakkörében

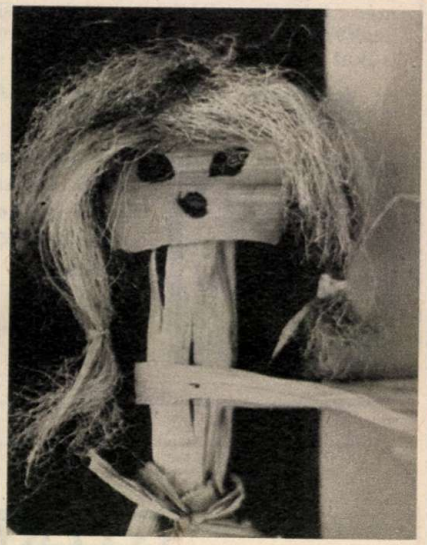

Kukorica Karcsi is ott született. Mindketten örömet szerezhetnek egy kisdobos-mesedélutánon

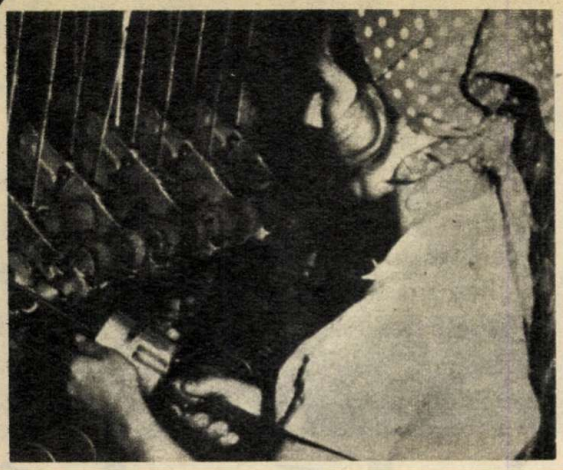

Háromműszakos gyárunkba **jó kereseti lehetőséget nyújtó fonó-szövő szakmákra lányokat, illetve textilgépszerelő szakmára fiúkat szerződtetünk** szakmunkástanulónak, olyanokat, akik az 1980/81-es tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő 3 év.

A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és teljes ellátást biztosítunk.

A havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900—1120 Ft között van. Az utolsó évben már teljesítménybérben dolgoznak a tanulók. Szakvizsga után a lányokat a leányszállóban, a fiúkat pedig albérletben helyezzük el.

A jelentkezés levél útján „SZAKMUNKÁSTANULÓ" hivatkozással történik.

Pamuttextilművek
Budai Gyára
személyzeti osztály,
Budapest XI. ker.,
Hauszmann A. u. 20.
Levélcím:
1502 Budapest
pf. 43.

ÉPÍTŐ LEHETSZ!

— Kőműves, — ács-állványozó, — hidegburkoló, — fapadlózó-műanyag burkoló, — szobafestő-mázoló, — víz-gázszerelő, — központifűtés szerelő, — villanyszerelő, — vas- és fémszerkezeti lakatos, — épületasztalos szakmunkástanulónak jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik a 14—17-ik életévüket 1981-ben betöltik, és a nyolcadik osztályt elvégezték, illetve akik jelenleg a 8-ik osztály tanulói.

Vidékieknek a tanulmányi időre térítésmentesen tanulóotthont, napi 3 Ft ellenében teljes ellátást, tanulmányaikban szakképzett nevelőtanári felügyeletet és segítséget biztosítunk.

Továbbá biztosítjuk a rendszeres kedvezményes hazautazást, a munkaruhát, az ösztöndíjat, egyes szakmákban ösztöndíj kiegészítést. Havi 250,— Ft társadalmi ösztöndíj kifizetésére is lehetőség van.

FŐVÁROSI

3. SZ. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT BUDAPEST,

Különböző sportolási és kulturális lehetőséggel várjuk a jelentkező fiatalokat.

Személyes és levélbeli érdeklődésre részletesen válaszolunk.

Pontos címünk: **Főv. 3. sz. Építőipari Vállalat szakoktatási csoport, Bp. XIII., Lehel út 10/a. Telefon: 494-300/161 mellék**

GYERE A TEXTILGYÁRBA!

Jó kereseti lehetőséget biztosító szakmákat ajánlunk 8. osztályt végzett leányok és fiúk számára, 16 éves korig. Leányokat fonó és szövő szakmára, fiúkat pedig textilgépszerelői, textilfestő és -kikészítő szakmára veszünk fel.
Felvételi vizsga nincs.
A tanulmányi idő 3 év.
Juttatások:
— leányok részére: tanulmányi eredménytől függően 350,— Ft — 750,— Ft-ig ösztöndíj,
— havonta 500,— Ft társadalmi ösztöndíj,
— fiúk részére: tanulmányi eredménytől függően 160,— Ft — 600,— Ft-ig ösztöndíj,
— havonta 250,— Ft társadalmi ösztöndíj.
Fiúk és lányok részére egyaránt:
— térítés nélküli kollégiumi elhelyezés,
— az iskolában és az üzemi gyakorlat idejére ebédet 3,— Ft-os térítés ellenében biztosítunk.
Munkaruhát adunk.
Évente kétszer kedvezményes vásárlást rendezünk a vállalat termékeiből.

A III. évben tanulmányi eredménytől függően nyereségrészesedést fizetünk. Ugyanabban az évben a tanulók 90%-os teljesítménybérben dolgoznak.

A szakmunkásvizsga letétele után a kereseti lehetőség 10%-os szakmunkáspótlékkal 3000—4000,— Ft.

Továbbtanulási lehetőséget biztosítunk az üzemi szakközépiskolánkban.

Részletes tájékoztatónkat kérésre postafordultával megküldjük.

A „továbbtanulási jelentkezési lap"-ra írd rá, hogy fonó, szövő, textilgépszerelő, vagy textilfestő és -kikészítő szakmára jelentkezel-e, a Kőbányai Textilművekhez.

A jelentkezési lapot kérjük, hogy a Kőbányai Textilművek személyzeti és oktatási osztályára (Budapest X., Gyömrői u. 90. 1103 címre) küldd. Várjuk jelentkezésedet!

VÁRUNK BENNETEKET!

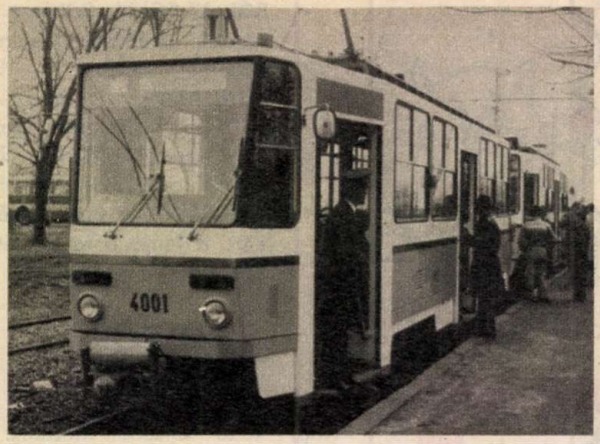

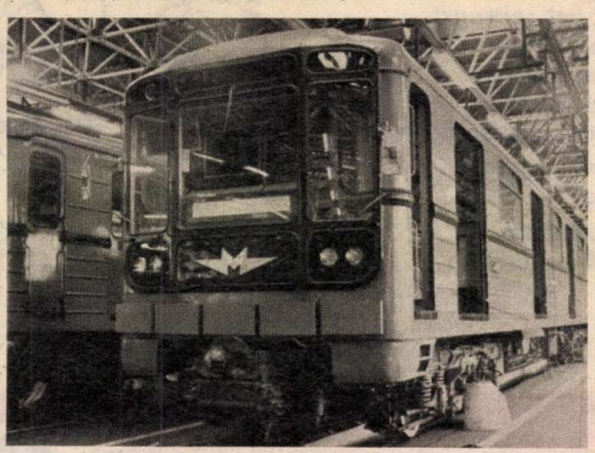

Nyolcadikosok, tanuljatok szakmát a Budapesti Közlekedési Vállalatnál.

Korszerű tanműhelyeinkben a következő szakmák elsajátítására van lehetőség:

közúti villamosjármű szerelő, vasútijármű szerelő, autószerelő, karosszérialakatos, géplakatos, esztergályos, kőműves, épületvillamossági szerelő, villamoshálózat szerelő.

Segítünk a megfelelő szakma kiválasztásában. Keressétek fel a BKV oktatási központját, cím: 1045 Budapest IV., Széchenyi tér 5.

SZAKMUNKÁSKÉPZÉS
BKV

GYERTEK A CSEPEL MŰVEKBE SZAKMÁT TANULNI!

Szakmunkásképző intézetbe az alábbi szakmákra lehet jelentkezni:

LÁNYOK–FIÚK – gépi forgácsoló, esztergályos, köszörűs, marós, szerszámkészítő, elektronikai műszerész, épületvillamossági szerelő, villamosgép-szerelő, kötő- és varrógépműszerész, hegesztő, elektroműszerész

FIÚK – Elektroacél-olvasztár, hengerész-forrasztár, kovács, öntő, géplakatos, dízelmozdony-szerelő, felvonószerelő, anyagmozgatógép-szerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, karosszérialakatos, erősáramú berendezés szerelő, bútorasztalos, műszergyártó és -karbantartó, gázvezeték- és készülékszerelő, központifűtés- és csőhálózatszerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, fényező és mázoló, kőműves, épületasztalos, mintakészítő, szobafestő és mázoló (tapétázó), bádogos, galvanizáló, ács-állványozó, épületburkoló.

Képzési idő: 3 év.

Érettségizettek jelentkezhetnek: irányítástechnikai műszerész, elektroműszerész, elektronikai műszerész, erősáramú berendezés tanulónak.

Képzési idő: 2 év.

A jelentkezés feltételei: – általános iskolai végzettség esetében 14–16 éves kor, – érettségivel 18–19 éves kor, – egészségi alkalmasság.

Szakközépiskolai felvételre 14–15 éves korú, általános iskolát végzett fiúk és lányok jelentkezhetnek: géplakatos, esztergályos, vas- és fémszerkezeti lakatos, vegyészanalitikus, öntő, elektroműszerész, műszergyártó és -karbantartó szakra.

Közgazdasági szak: – számviteli gazdálkodási ágazat, – igazgatási-ügyviteli ágazat, – gép-gyorsíró, idegen nyelv.

A képzési idő: 4 év.

Az ipari szakközépiskolai tanulók a sikeres vizsgák után érettségi és szakmunkás-bizonyítványt kapnak.

A vidéki tanulók részére szerződéskötéskor – egyes szakmákban a kollégiumi elhelyezést is biztosítjuk.

A szakmunkás és szakközépiskolás tanulók tanulmányi ösztöndíja – a tanulmányi eredménytől függően – 160–750 Ft-ig terjed. Szerződéskötés esetén társadalmi ösztöndíja 250–500 Ft.

Jelentkezés: Csepel Művek Oktatási és Társadalomtudományi Intézet tanulmányi osztály 575-600/29–09 mellék
1751 Budapest, Pf. 93.

CSEPEL HÍV ÉS VÁR BENNETEKET!

TÖPRENGŐ

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be!
Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.
Beküldési határidő: február 9.
(Cím: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397)

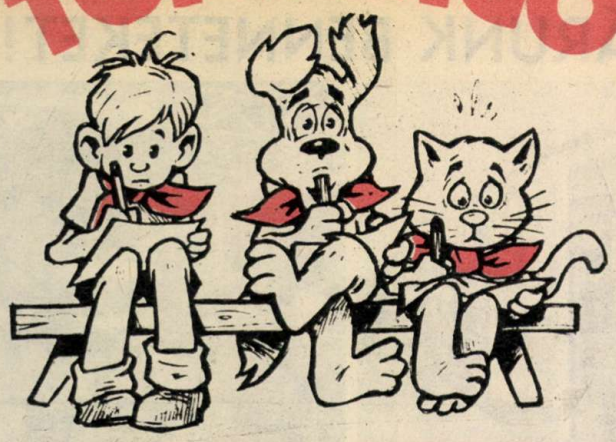

A 2. SZÁM MEGFEJTÉSEI

HIDEG VAN: jég, dér, -mara, -csap, fagy – **HÁROMBÓL AZ EGYIK:** Felhőzet, madárdal, villámlás. A télre a felhőzet vonatkozik. – **HÓBUNDÁBAN:** Moszkvics, Volkswagen, Zastava, Skoda, Wartburg, Mini-Morris. – **SÜLT CSIRKE:** Az 5-ös. – **HOL VANNAK:** A hal az ágak közt, a fenyő a fa törzsén, a kakastaréj a sítalpnál.

KÖLTŐK A TÉLRŐL

Négy költő verséből idéztünk. Tudod-e, hogy melyik verset ki írta? (Párosítsd a számokat a betűkkel!)

1. Egyebet nem látni hónál
és fellegnél;
Koldussá lett a föld,
kirabolta a tél.

*

2. Magyar pusztán téli szél vág.
Tűzhelyünket kioltották.
Kioltották, bekaparták,
Nyomunkat is betakarták.

*

3. A teherkocsik fagyos tetején,
mint kis egérke, surran át a fény,
a téli éjszaka fénye.

*

4. Magyar síkon nagy iramban át
Ha nyargal a gőzös velem
Havas nagy téli éjjelen,
Alusznak a tanyák.

*

A: Balázs Béla, B: Ady Endre, C: Petőfi Sándor, D: József Attila.

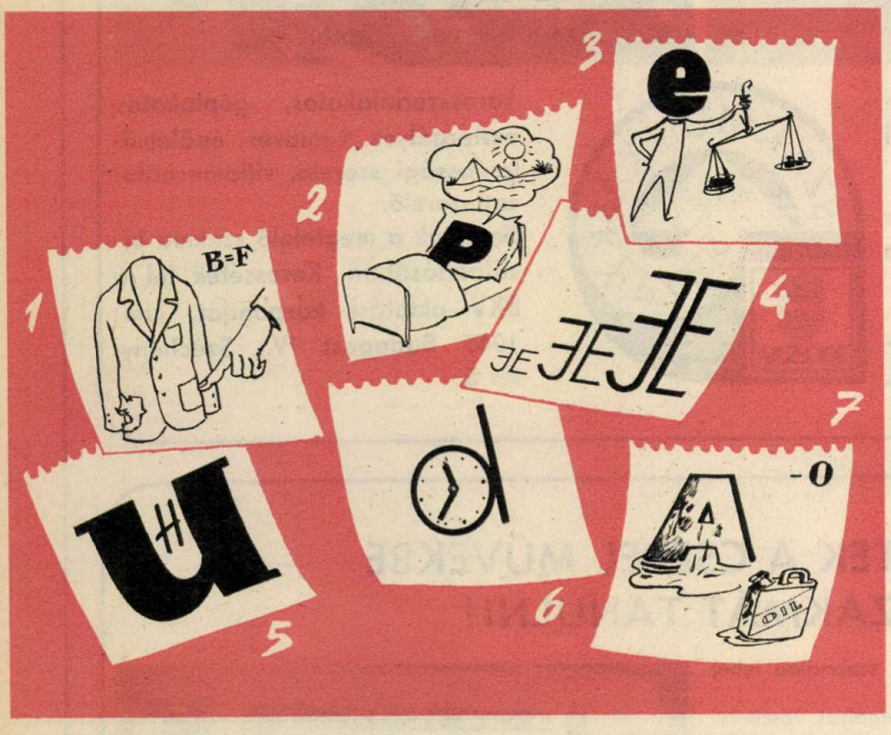

NEVEK, NÉVNAPOK. Kép- és betűrejtvény csokrunkból hét nevet ismerhetsz meg. Ha mindegyiket megfejtetted, akkor meg tudod mondani, hogy közülük melyik kettőnek van télen (december, január, február) a névnapja.

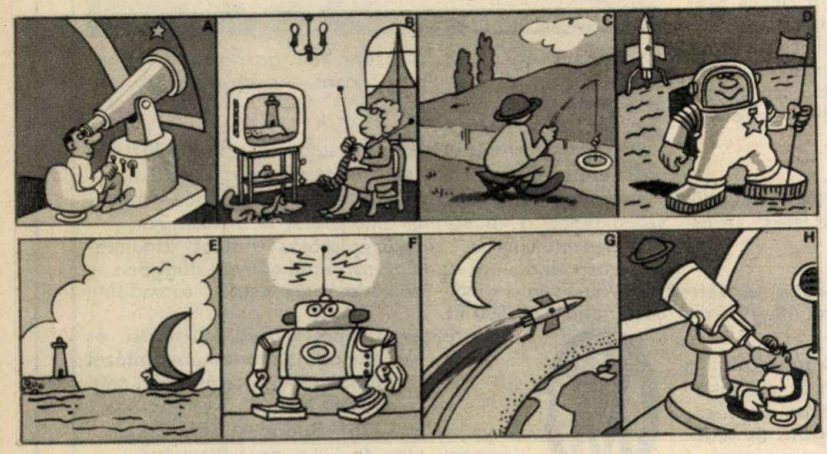

KÉPLÁNC: két-két rajzot egy közös tárgy köt össze. Például az A-t és a D-t a csillag. Keresd meg a többi kép-párt is.

AZONOS? Valóban a mesebeli ember árnyékát láthatjuk a falon? Vagy néhány eltérés van közöttük?

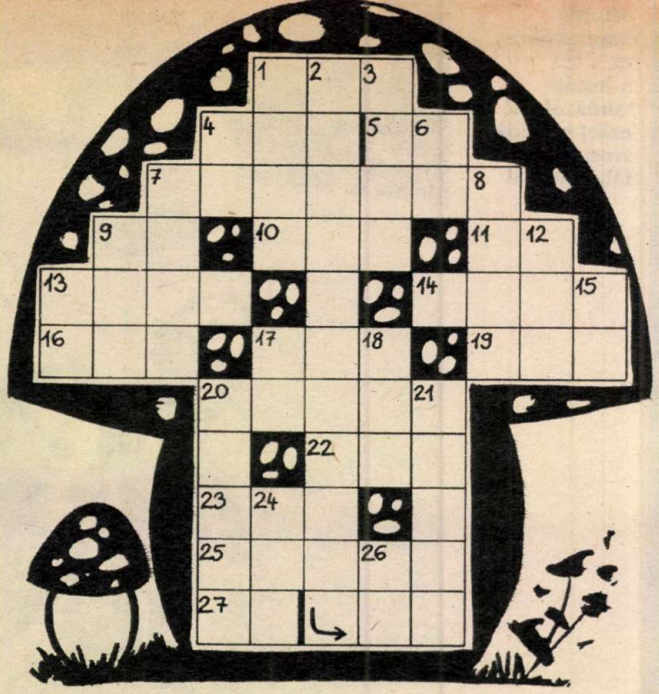

A GOMBA URUGYÉN jutott eszünkbe ez a félévi értesítő osztás után elhangzó vidám mondat: A GOMBA MÉRGES, DE A PAPÁM NEM, MERT... A mondat második részét a függőleges 7. és 2. sorok megfejtéséből tudhatod meg. Ezt kell beküldened!

VÍZSZINTES: 1. Nélkülözhetetlen fém. 4. Hozzátartozik a télhez, visszafelé. 5. Intéző bizottság. 7. A regényíró képzeletben visszavitte olvasóját a legrégibb időkbe. 9. A luxemburgi és a román autók jelzése. 10. Megtalálható a Lajos névben! 11. Bíró Kata monogramja. 13. Ha majd elfárad... 14. Ma már ritka férfinév. 16. Ilyen hárfa is van (a levegő mozgása szólaltatja meg). 17. Számjegy. 19. Menyasszony. 20. Ha éhes, akkor... 22. Kiejtett mássalhangzó és egy magánhangzó. 23. Becézett lánynév. 25. Peru fővárosába való. 27. Kiejtett mássalhangzó.

FÜGGŐLEGES: 1. Régi magyar űrmérték. 2. **A beküldendő mondatrész három szava.** 3. A kisbaba gyakori jelzője. 4. Ágas egynemű betűi. 6. Azonos mássalhangzók. 7. **A beküldendő mondatrész egy szava.** 8. Győr-Sopron megyei nagyközség. 9. Tolsztoj keresztneve. 12. Mértani síkidom. 13. Igekötő. 15. Kettőzve: figyelmeztetést jelentő szó. 17. Cegléd egy része! 18. Japán pénz. 20. Így is hívták a hunok királyát. 21. Azoknak. 24. Béke, idegen nyelven. 26. Osztrák és spanyol autók jelzése.

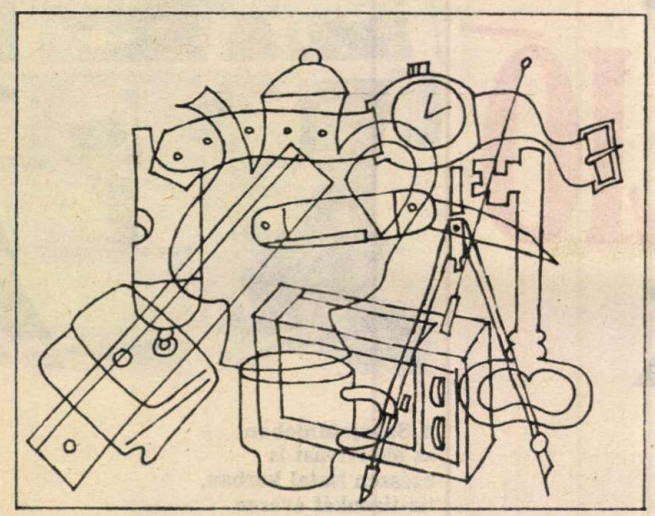

TALÁLT TÁRGYAK. Egy jó hangulatú téli klubdélután befejezésekor az ügyeletes rendrakó egynéhány olyan tárgyat talált, melyeket gazdáik ottfelejtettek. Hány tárgy maradt ott?

NYERTESEK

A 35., 36. és 37. számok rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak:

35. szám: Bagyinszky Éva, Bata Anikó, Végh Tímea, Budapest; Harmat Zsuzsa, Baja; Hornyák Anita, Kazincbarcika; Illyés Gabriella, Vác; Krizsanyik Ildikó, Gödöllő; Mészáros Tünde, Ivánca; Mihály Jutka, Szirák; Mochnács Éva, Békéscsaba; Nágel Éva, Karácsond; Nagy Ildikó, Szeghalom; Pecsenye Andrea, Miskolc; Pete Tóth Szabolcs, Tamási; Petrekanics Tamás, Bácsalmás; Romsics László, Kalocsa; Selmeczi Ildikó, Szolnok; Szabó Erika, Hatvan; Varga Éva, Sárospatak; Vitári Judit, Sellye.

36. szám: Berekhelyi Nárcisz, Seregi Éva, Budapest; Czukor Zsuzsanna, Komló; Dénes Attila, Szeged; Gresku Éva, Debrecen; Hornok Sándor, Endrőd; Járó Zsuzsanna, Ózd-Somsály; Kakucsi Tibor, Sajószentpéter; Kozári Erzsébet, Egyházaskesző; Major Mónika, Jászkisér; Minda Gábor, Kecel; Nagy Dezső, Tapolcafő; Nóniusz Gábor, Pusztaszabolcs; Pongrácz Adél, Csetény; Sturcz Csaba, Zalaegerszeg; Szél Nagy Mihály, Hódmezővásárhely; Tóth Éva, Mátészalka; Tóth Katalin, Orgovány; Vígh Éva, Törökszentmiklós; Zsargó Tímea, Réde.

37. szám: Gebri Ildikó, Budapest; Oprável Katalin, Szaszák Marianna, Miskolc; Radics Zsuzsanna, Zalagyömrő; Bánvölgyi István, Debrecen; Dobos Attila, Nádudvar; Győri Tünde, Magyarbóly; Havas Ágnes, Szeged; Hillender Ágoston, Fegyvernek; Józsa László, Nagyléc; Kardos József, Ócsa; Kerek László, Nagybajom; Kocsir Margit, Dabas; Kovács Béla, Újfehértó; Kútfej Zsuzsa, Várföldе; Rácz Ildikó, Gyula; Slifka Gabriella, Sárrétudvari; Szabó Katalin, Mezőcsát; Vida Gabriella, Makó; Zolnai Ildikó, Vecsés.

MI AZ ÁRA? Gyors fejszámolással is meg tudod mondani, hogy mennyiért lehet megvásárolni ezt a furcsa madarat?

Mindig magasabbra, ez a cél a kosárlabdázóknál is, ezért erősítik szorgalmasan lábizmaikat

HÚSZMILLIÓ TARTALÉK

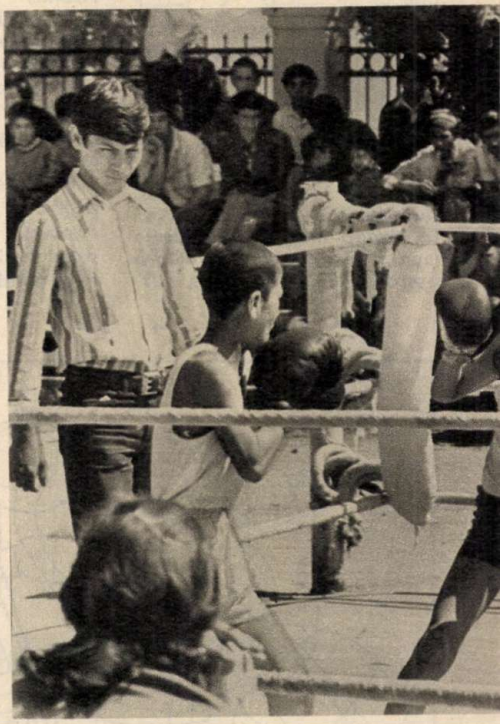

A Szovjetunióban az ökölvívást is egészen fiatal korban, tíz-tizenkét évesen kezdik oktatni. Így, megfelelő felkészültséggel a mérkőzések nem veszélyesek

„Távirányítás" — kapus módra...

Egy kis technikai iskolázás edzés előtt. Nekik nincs egy csepp „labdaundoruk" sem...

Hátamon a zsákom... Vidám testnevelési óra az iskolában

Az utóbbi években — nem csak hazánkban, külföldön is — egyre többet beszélnek a szakemberek arról, hogy a gyerekek nem jutnak az életkoruknak megfelelő, elegendő mozgáshoz. Például: a szovjet tudósok megállapították, hogy az iskolákban rendszeresített testnevelési óra nem elégíti ki a tanulók mozgásigényét. A Gyermekhigiéniai Intézet és az Egészségügyi Minisztérium felmérése szerint sok tanuló többek között ezért nem tudja teljesíteni a számára előírt testnevelési normákat.

— Pedig nem a követelmények magasak, hanem a gyerekek felkészítése gyenge — mondta Lidia Abroszimova professzor, az orvostudományok doktora, a Gyermekhigiéniai Intézet osztályvezetője. A testnevelési órákat mindennapos reggeli tornával, kiegészítő sportokkal, versenyekkel kell összekapcsolni. Ilyen szempontból szerencsések az egész napos oktatású iskolákban tanulók. Ezekben a testnevelés a délelőtti órák után kötelező program, amit jól egészít ki a szabad levegőn végzett séta, játék.

A szakemberek szerint a serdülőknek naponta legalább négy órát kell mozogniuk, ezen belül egy-másfél órát közepes, vagy fokozott terheléssel. Az iskolák többségében ennek megvalósítására nincs lehetőség. Így hát csak kiegészítő sportfoglalkozásokkal, sportszakkörökkel, versenyekkel lehet ezt elérni.

Az a tény, hogy a tudósok ezzel a problémával csak most foglalkoznak, egyáltalán nem jelenti azt, hogy a szovjet iskolákban korábban nem fordítottak kellő gondot a testnevelésre. Elegendő megemlíteni, hogy jelenleg is csaknem 20 millió tanuló sportol különböző klubokban, egyesületekben, vagyis a tanulói összlétszámnak mintegy a fele. Valamennyi iskolában minden évben rendeznek sportversenyeket. Kétévenként kerül sor az országos iskolai szpartakiádra, amelynek válogató versenyein gyakorlatilag a sportklubok valamennyi tagja részt vesz. A döntőkön gyakran nemzetközi szempontból is jelentős eredményeket érnek el.

Ezt bizonyítja a moszkvai olimpia is. Így például a 200 méteres gyorsúszásban az első három helyen a 17 éves Lina Kacusitye, a 15 éves Szvetlana Varganova és a 17 éves Julia Bogdanova végzett. A női tornászválogatott tagja volt a 15 éves Jelena Najmusina. Toronyugrásban szerzett ezüstérmet a 14 éves Szervard Emirzjan.

Első pillantásra nagynak tűnik a klubokban sportoló tanulók száma, nem vitás, húszmillió gyerek, tekintélyes tömeg. Ám a vezetők nem lehetnek elégedettek, mert ez a szám arra is figyelmeztet, hogy a diákoknak több mint a fele nem sportol aktívan. Ők jelenthetik a szovjet sport újabb tartalékát.

Ennek a helyzetnek a megváltoztatására egyre több kísérletet tesznek országszerte. A belorusz iskolákban új mozgalom indult a „Reménységek rajtja" elnevezéssel, amelyen nem a legkiválóbbak szerepelnek, hanem az egyes osztályok, függetlenül tanulóik sporteredményétől. A versenyek új formája kifejezetten a diákok igényeihez alkalmazkodik, ezért hamar népszerű lett az egész Belorusz SZSZK-ban.

Vlagyimir Kiriljuk (APN)

RUMM

ENIGGE

Fantasztikus pályafutást mondhat magáénak ez a huszonhat esztendős – NSZK-beli – szőke fiatalember. A Borussia Lippstadt csapatában ismerkedett meg a labdarúgással, innen került 1974-ben a Bayern Münchenhez. Az elmúlt hat esztendő alatt nemcsak a Bayern München erőssége lett, hanem a válogatott csapaté is. Híre természetesen más országokba is eljutott, egyre több, jobb szerződést kínáltak neki olasz és spanyol klubok. Vannak olyan összegek, amelyektől talán még a legerősebb emberek is elgyengülnek. Ekkora summát javasolt például az olasz Juventus Rummeniggének. Előbb évi 800 000, majd 900 000 nyugatnémet márkának megfelelő összegért szerződtették volna. Nemet mondott. Rögtön ezután keresték meg őt a spanyol Barcelona képviselői, akik évente 1 millió márkát fizettek volna a kiváló csatárnak. Hiába Rummenigge ellenállt a csábításnak. S közben a Bundesliga (az NSZK labdarúgó-bajnokság) gólkirálya lett, az Európa-bajnokság legjobb játékosává választották, sőt ezeken kívül még két, talán a legrangosabb labdarúgó „címet" is megszerezte magának. A Sport Illustrierte című NSZK-beli lap minden évben megszavaztatja az ország élvonalbeli labdarúgóit – kit tartanak társaik közül a legjobbnak. 1980-ban Rummeniggére esett a választásuk, ő lett az „Év Játékosa". S mindezek megkoronázásaként a France Football (francia sportszaklap) által Európa legjobb labdarúgójának adományozott „Aranylabdá"-t is elnyerte. Huszonöt ország szakírója közül 24 rászavazott e hagyományos választáson. Ilyen elsöprő fölénnyel még senki sem végzett e rangos lista élén.

FONTOSABB A MILLIÓKNÁL

Nem csoda, hogy az olasz, a spanyol klubok „törték" magukat érte. Az osztrák Bunte magazinban így vallott arról, hogy miért maradt mégis az NSZK-ban:

– Tulajdonképpen engem is meglepett, hogy ezek a klubok ekkora, mondhatni, csillagászati összegekkel próbáltak magukhoz édesgetni. Egy év alatt annyi pénzhez jutottam volna, amennyit a legtöbb ember egész életében sem keres. A gyorsan jövő millióknál azonban fontosabb dolog is van.

– Micsoda?

– Nehéz ezt megmagyarázni. Először is az NSZK-ban egy jó csapatban, barátok között játszom – jó, becsületes ellenfelekkel szemben. Nagyon szeretem a szombatokat, a meccsek napját. S ahol az ember elégedett, ahol hivatásbeli sikerei vannak, ott az otthona. Így, mindez együtt, számomra a boldogság. Ezt a légkört, ezt a hangulatot, ezeket az érzéseket és gondolatokat nem lehet megfizetni, s máshol újrateremteni.

– Milliókkal sem?

– Nem! Ne tartsanak butának, de mindent nem lehet megfizetni. Csak a pénzért én nem tudnék focizni. Nekem a játék örömére is szükségem van. Azóta bolondulok a labdáért, amióta egész kicsi gyerekként először ajándékba kaptam egyet karácsonyra. Különben is, aki nagy akar lenni a fociban, annak egy kicsit bolondnak kell lennie.

VÁGYAK – ILLÚZIÓK NÉLKÜL

Úgy mondják, illúziók nélküli fiatalember – tele vágyakkal. Az érthető, hogy nincsenek illúziói, amikor Münchenbe érkezett, még hat világbajnok játszott a Bayernben: Breitner, Beckenbauer, Hoeness, Müller, Maier és Schwarzenbeck. Látta csillagukat leáldozni, s megértette, hogy csak úgy kínálkozik számára lehetőség a csúcsra kerüléshez, ha ők „eltűntek". Ami a vágyakat illeti? Ugyan, miféle óhaja lehet még egy ilyen sikeres fiatalembernek, aki a már említett büszke címek mellett, „mellékesen" egy NSZK-bajnok, Európa és Világ Kupa győztes klubcsapat, s egy Európa-bajnok válogatott tagja, olykor kapitánya. Mit akarhat még?

– 1982-ben világbajnokság lesz Spanyolországban. Bennem nagy a becsvágy. Mint mindenütt, a VB-n is a legtöbbet akarom nyújtani, és ennek megfelelően a legjobb eredményt kívánom elérni. Ezenkívül már csak egy dolgot kell megvalósítanom. Rengeteg az irigyünk. Azt hiszik, hogy mi csak úgy, játszadozva keresünk sokat. Hát nekik szeretném bebizonyítani, hogy társaim és én milyen keményen, sok fáradsággal dolgozunk meg a pénzünkért, a győzelmeinkért.

E szavak láttán különös gondolatai támadnak az embernek. Például az, hogy mennyi pénzt érhet Rummenigge és a többiek akarata, bátorsága, gondolata, sok-sok ötlete, gólja? S egyáltalán, mindezért csakugyan a temérdek pénz az igazi fizetség, vagy inkább az, amit Rummenigge említett.

Az öröm.

Bőcs Ferenc

(A Bunte nyomán)

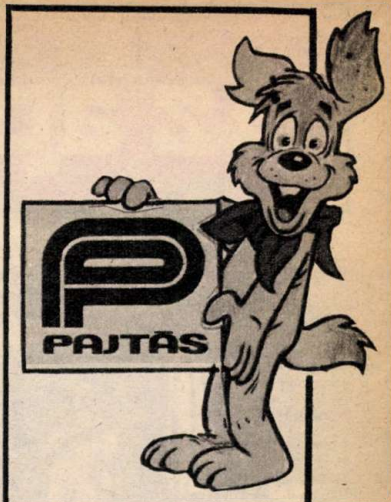

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1965
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 139,50 Ft
I. félévre 77,50 Ft
II. félévre 62 Ft

81.0191 Athenaeum Nyomda
Kozma utcai üzeme,
Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
Soproni Béla
vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Az apacsok kapitánya 4

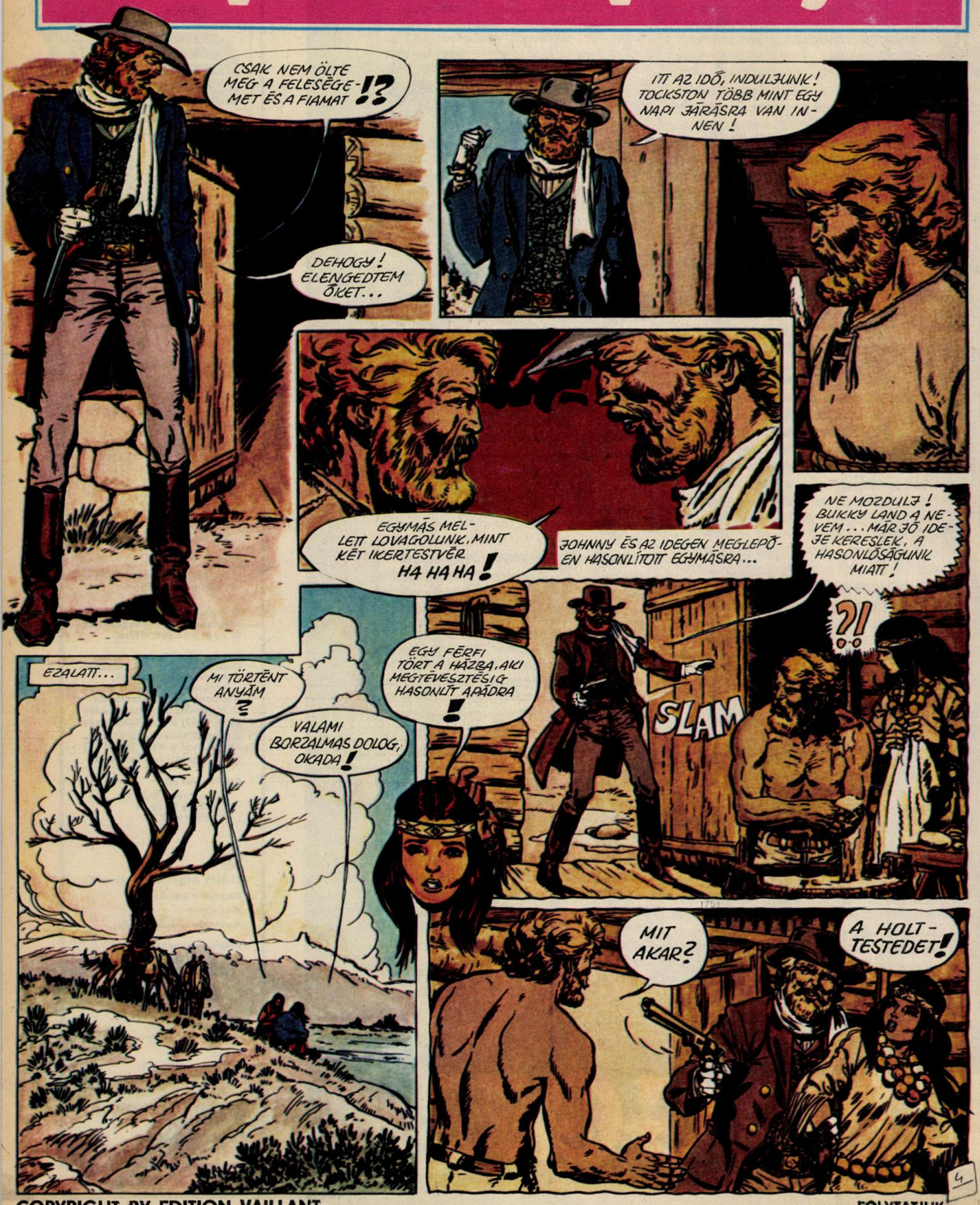

COPYRIGHT BY EDITION VAILLANT

FOLYTATJUK

81/5
XXXVI. ÉVF. ● 1981. FEBR. 5. ● ÁRA: 4 Ft
PAJTÁS

A BŰVÖS KOCKA
VILÁGJÁTÉK

FOTÓ SZALAY BELA

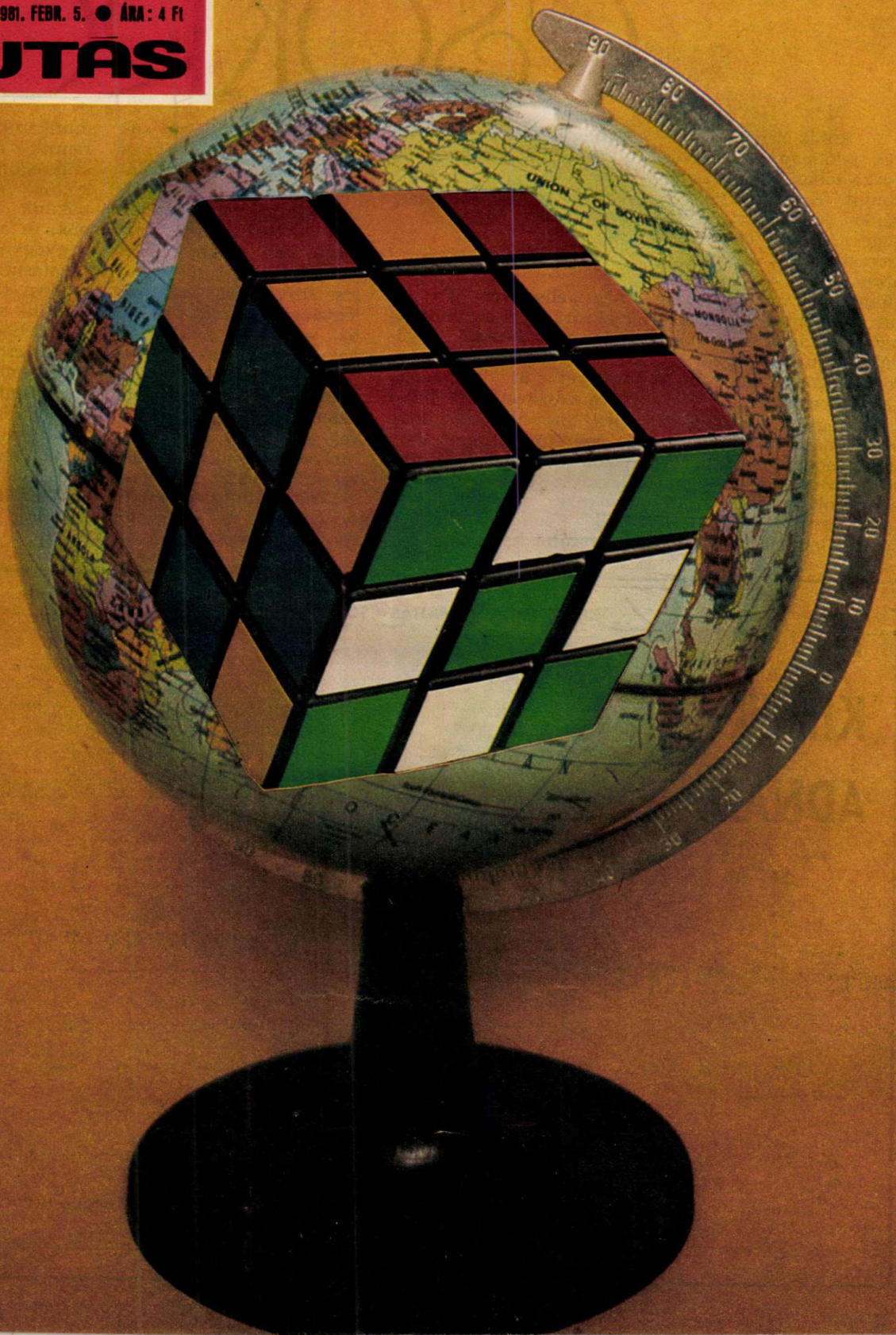

ÁTADJUK A PAJTÁS-CSOKROT

... Rubik Ernőnek, akinek találmánya, a bűvös kocka világjáték lett, ami annyit jelent, hogy ez a logikai játék szerte a világon olyan elismerést szerzett, mint például a híres LEGO. A feltalálót lapunkban már bemutattuk, s most a külföldi képes magazinok, nagy példányszámú újságok is foglalkoznak vele és a „csodakockával".

S, hogy mit jelent ez az elismerés-csokor? Nos, úgy gondoltuk, a televízió siker-szobrához hasonlóan alapítunk egy szép, kitüntető ajándékot, melyet első alkalommal — nevetekben is — szerkesztőségünk Rubik Ernőnek ad át.

De lehet adni majd másnak is!

TE KINEK ADNÁD

az elismerés Pajtás-csokrát? Mert a színes oldalunkon látható, gyönyörű kompozíciót — amelyet a Rozmaring Termelőszövetkezet fiatal virágkötői állítottak össze — szeretnénk minél több példányban elkészíttetni. Természetesen ezentúl azoknak ajándékoznánk, akik tőletek a legtöbb szavazatot kapják.

Az elismerés szó sok mindent kifejez. Többek között sikert az iskolában, a munkahelyen, a hétköznapokon. Nézzetek szét lakóhelyeteken; biztosan van olyan felnőtt ismerősötök, aki sokat tesz azért, hogy szebbek legyenek a házak, tisztábbak az utcák, érdekesebbek a játszóterek. A környéketeken levő gyárakban, szövetkezetekben, üzletekben dolgozó emberek között is szép számmal vannak, akik elismerésre méltóak lehetnek, csakúgy, mint sok szülő, pedagógus és ifivezető. Ide tartoznak azok a munkások, akik megteremtik mindazt, amire szükségünk van, az írók, költők, művészek, akik nekünk és értünk szólnak, és az orvosok, akik a gyógyítást választották hivatásul.

Most ti válasszátok ki közülük azt, akinek a legszívesebben odaadnátok a Pajtás-csokrot. A szállításról mi gondoskodunk, ti viszont töltsétek ki az alábbi kérdőívet, majd küldjétek el szerkesztőségünk címére: BUDAPEST XIII., JÁSZAI MARI TÉR 5. 1397. A borítékra írjátok rá: PAJTÁS-CSOKOR.

TE KINEK ADNÁD...?

KINEK ADNÁD A PAJTÁS-CSOKROT? .....

.....

.....

MIÉRT? .....

.....

.....

.....

.....

.....

MI A CÍME? .....

.....

A TE NEVED? .....

HÁNY ÉVES VAGY? .....

ISKOLÁD NEVE ÉS CÍME? .....

.....

LAKCÍMED? .....

RUBIK ERNŐNEK
adjuk át először
a PAJTÁS CSOKROT.
A szerkesztőséghez
írt sok-sok
dicsérő-köszönő levél alapján,
a TI NEVETEKBEN IS.

. . . valamennyien elhatározták: erre vagy arra a pályára lépnek. Kit önmaga, kit környezete késztetett a végső döntésre. „Szinte teljesen mindegy, hogy milyen hivatást, foglalkozást, mesterséget választ az ember. Az a lényeg, hogy érdekelje, amire feltette életét" – mondta Babics Antal sebészprofesszor.

Összeállításunkban különböző foglalkozású, a szakmájukban, hivatásukban, kiemelkedő alkotó embereket mutatunk be. Életpályájuk sok mindenben eltér, de egyvalamiben nagyon hasonlítanak: elismert emberek.

SÁNDYNÉ WOLF KATALIN
ÉPÍTÉSZ

„Ne csak a külső legyen gyönyörű"

Gyerekkorában mindenki épít. Kockát rakosgat, képzeletbeli házat rajzol. Az építészet szeretete ott bujkál mindannyiunkban. Aztán van, akinél foglalkozássá, hivatássá válik. Sándyné Wolf Katalin számára már az első lépések kapcsolatot jelentettek az épületekkel.

— Az úgy volt, hogy édesapámmal, aki kirakatrendező, minden vasárnap épületnéző sétára indultunk. Mivel ketten róttuk az utcákat, nekem magyarázta hobbijának, az építészetnek a lényegét. Édesanyám azt szerette volna, hogy tornatanárnő legyek, édesapám pedig iparművészt vélt felfedezni bennem. Az általános iskolában jó tanuló voltam, különösen a matekot és a rajzot szerettem. A technikum után a Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karára vettek fel és diplomamunkámat műemléki témáról írtam. Utána a Városépítési és Tudományos Tervező Intézetnél kezdtem dolgozni.

— Milyen munkákat kapott pályája kezdetén?

— Budapesten a várnegyedben és Sopronban négy-négy műemlék lakóház rekonstrukcióját végeztem. Aztán jött a nagy „szerelem": Kőszeg. Itt a házak olyanok, mint az ékszerdobozok. Most Szentendrén dolgozom, de közben kastélyon keresztül templomon át várig mindenféle épülettel foglalkoztam. Még borpincét is rekonstruáltam.

— Hogyan kezdődik egy romos műemlék megmentése?

— Adatgyűjtéssel, a történelmi körülmények és a helyszín megismerésével, szervezéssel. Szentendrén például igyekeztem megismerni a városban zajló élet minden apró részletét. Elképzeléseimet, terveimet ezeknek az embereknek az életformájához igazítottam. Ügyelni kellett: egy épületsor ne csak külsőre legyen olyan gyönyörű, hogy cso-

dájára járjanak, hanem használhassák is, mégpedig arra, amire éppen szükség van. Ilyesmire már a gyerekek is nagyon fogékonyak. Iskolából jövet rendre megálltak kérdezősködni, elmondták véleményüket, azt is, ha mást képzeltek el arra a helyre.

— Kapott-e valamilyen elismerést, kitüntetést eddig végzett munkájáért?

— A legnagyobb elismerés, ha az embereknek tetszik, amit csinálok. Kőszegen történt, hogy a már kész ifjúsági házban a gyerekek alig férnek el a székektől. Bohókásan azt javasoltam, rakjanak párnákat a földre. A hivatalos elismerések közül büszke vagyok arra, hogy Kőszeg már kétszer adományozta nekem a Jurisich Miklós emlékplakettet, és a szentendrei városi tanács is emlékplakettel jutalmazta munkámat.

— Ha egy általános iskolás szeretne építész lenni, hogyan kezdje a felkészülést?

— Először is sétáljon, kiránduljon sokat, és járjon mindig nyitott szemmel. Ma már elég sok könyv foglalkozik az építészettel, a könyvtárakban bárki hozzájuthat. Érdeklődéssel figyelni mindent, olvasni és tanulni — ez a nyitja ennek a gyönyörű hivatásnak.

MARX GYÖRGY
ATOMFIZIKUS

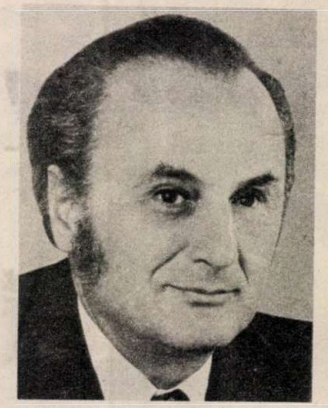

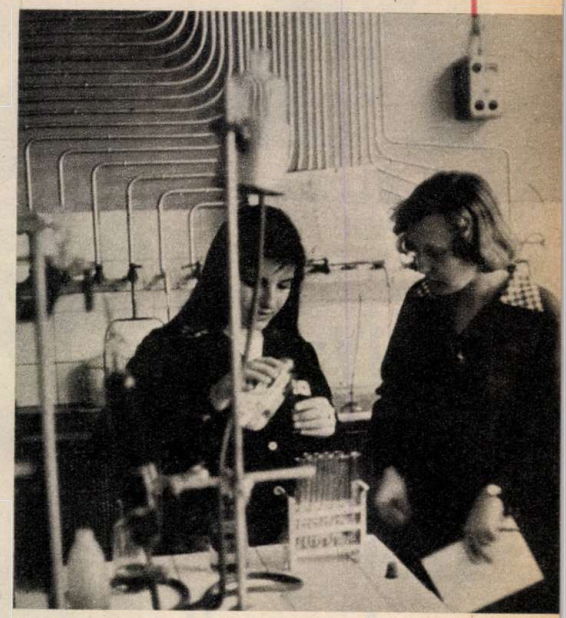

Mindenki lehet felfedező

Huszonnyolc éves volt Marx György, amikor Kossuth-díjjal tüntették ki. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem atomfizikai tanszékének vezetője — még tanársegédként — a részecskefizika kutatójaként tette ismertté a nevét.

Amikor egyetemista volt, az anyag szerkezete nagyon egyszerűnek tűnt. Csak arra kellett gondolni, hogy az atommag protonokból és neutronokból áll, elektromos felhő veszi körül, az atomok fénykvantumokkal üzengetnek egymásnak. Ma tudjuk, hogy több száz ilyen részecske van. „Hirtelen kapu tárult fel előttünk olyan falon, amelyen túl — úgy hittük — nincs tovább út" — nyilatkozta egyszer ezzel kapcsolatban Marx György, s hozzátette: „A természetnek ez a kitárulkozása vonzó és talán romantikus is a mai részecskefizikában. Ezért izgatja ez a terület annyira a fiatal fizikusokat."

— Hasonló vágy vezette önt is erre a pályára?

— Természetesen számomra is a fizika a legszebb és a legfontosabb tudomány. Egy fizikust egyszer megkérdeztek, miért ezt a hivatást választotta. Azt felelte, hogy mihelyt mond neki valaki bármit, ami érdekesebb a részecskefizikánál, rögtön odamegy, és azzal kezd foglalkozni. Megértem őt. Nem véletlen, hogy sok fiatal választja a kutatómunkát. A kalandvágyó ifjak a régmúlt századokban hajókra szálltak, hogy egzotikus tájakon alapítsanak új településeket. Érezni, átélni kívánták az ismeretlennel való mindennapos találkozás izgalmát. Ma sokan hasonló okból válnak kutatókká. Biológusnak, kémikusnak, csillagásznak, fizikusnak mennek, mert az emberi elme ezen a területen érintkezik a legszélesebben és mindennap az ismeretlennel. Ezért vonzó századunkban a természettudományos munka.

— Mindenki nem lehet kutató.

— Igaz, de a kutatás, a technikai alkotás, a felfedezés módszereit minden fiatalnak érdemes elsajátítania. Ha a gyerekeket „felfedezéshelyzetbe" hozzuk, azt a szép trükköt alkalmazzuk, hogy nem készen közöljük velük a tudásanyagot, hanem olyan körülményeket idézünk elő, hogy ők legyenek a „felfedezők", így jobban meg is értik a tananyagot. Miközben kísérleteikkel ők is eljutnak azokra a területekre, ahol elődeik már jártak, addigra ezt a technikát képesek lesznek alkalmazni felnőtten, valódi helyzetekben. Mi olyan fiatalokat szeretnénk, akik otthon érzik magukat gyorsan fejlődő szép, új világunkban.

Írták: Bőcs Ferenc, Dési Péter, Koncz Dezső

Fotó: Gaál Zoltán, Koncz Dezső, Magyar Alfréd, Szalay Béla

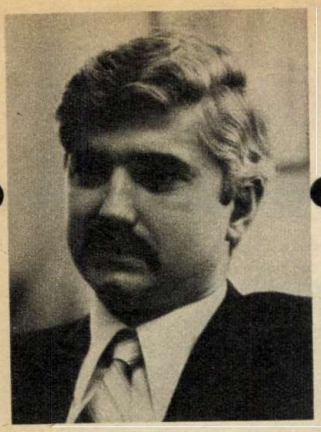

MURVAI LÁSZLÓ
TSZ-ELNÖK

„Egymillió szál gerberát"

Nagydíj. Aki adta: az 1980-as országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítás és vásár zsűrije. Aki kapta: a Rozmaring Termelőszövetkezet. A nagydíjjal járó oklevélen a következő indoklás szerepel: „A magyar dísznövénytermesztés fejlesztésében elért kimagasló eredményekért."

A szövetkezet elnöke — Murvai László — fiatal ember. Diplomája szerint agrármérnök, de foglalkozása szerint kicsit kül- és belkereskedő, biológus, vegyész — egyszóval minden, ami a mai, modern virágtermeléshez és értékesítéshez szükséges.

— Hogyan került közeli barátságba a természettel?

— Az úgy volt, hogy kiskoromtól Gödöllőn éltem, és persze tudtam, hogy ott van az agrártudományi egyetem. Ismerőseim, barátaim rengeteget meséltek róla, az általános iskolában is sokan tervezgették, hogy mezőgazdászok lesznek. A várost csodálatos erdők, szántóföldek veszik körül, választásomat tehát a természet is befolyásolta. S bár eredetileg az állatorvos-tudományi egyetemre felvételiztem — sikerrel —, az utolsó pillanatban „átpártoltam" az agrártudományira.

— Nem bánta meg?

— Soha. 1967-ben kaptam diplomát, utána a gödöllői tangazdaságban helyezkedtem el, mint agronómus. De nem tudtam szakítani az ifjúsági mozgalommal sem. Ezért, amikor az egyetem akkori KISZ-titkárát, Maróthy Lászlót megválasztották a KISZ Központi Bizottsága első titkárának, én lettem az utóda. Később a járási pártbizottság titkára, majd az MSZMP Pest megyei Bizottsága mezőgazdasági alosztályvezetője lettem. 1977. január elsején két szövetkezet egyesüléséből megalakult a Rozmaring; engem kértek fel, hogy vállaljam el az elnöki posztot.

— Így lett ezerhatszáz ember vezetője. Nagy felelősséget vállalt!

— Igen, de munkatársaim bíztak bennem s én sem kételkedtem a a szaktudásukban. A kölcsönös megértés és a munka meghozta gyümölcsét, hiszen szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy szövetkezetünk neve márkanév lett itthon és külföldön egyaránt. Hat és fél hektárnyi üvegházban termesztünk dísznövényt, laboratóriumunkban szaporítóanyagot állítunk elő. Saját boltjaink vannak Budapesten, Miskolcon, Salgótarjánban, Zalaegerszegen, s a bagodi tsz-szel közösen nemsokára lesz Szekszárdon is.

— Az üvegházak nyilván ontják a virágokat. Évente mennyit?

— Kétmillió szál szegfűt, egymillió szál gerberát, húsz-harminc ezer szál streliciát (sikercsokrunkat is ebből az egzotikus virágból állították össze — a szerk.), kétszázezer cserép fokföldi ibolyát... soroljam?

— Köszönöm, ennyi gyönyörű növényt még elképzelni is nehéz. De talán valamennyit jelképezi az az egyetlenegy, amelynek hat szirma van: a Rozmaring Termelőszövetkezet emblémája.

DR. BABICS ANTAL
SEBÉSZ PROFESSZOR

„Próbára tettem magam"

A pályaválasztás mindenkinek nagy gondot okoz. Gyerekkorukban talán a későbbi, tekintélyes tudósoknak is komoly fejtörést jelentett. Babics Antal professzor, urológus-sebész, a Magyar Tudományos Akadémia tagja egyszer így nyilatkozott pályafutása kezdetéről:

— Veszprém megyében, Lovászpatonán születtem. Tízen

AZ ÚGY VOLT, HOGY..

voltunk testvérek, egyedül én lettem diplomás. Hogy miért lettem orvos, erre nehezen tudnék válaszolni. Lehet, hogy nevetséges, mégis azt hiszem falusi körorvosunk játszott ebben szerepet. Az úgy volt, hogy nagyon szerettem és tiszteltem, és mindig jó jódillatot éreztem körülötte. Lehet, hogy ez is hozzájárult ahhoz, hogy orvossá lettem, de természetesen mindenekelőtt az, hogy orvos akartam lenni. Szegény falusi siheder voltam, Pestet is akkor láttam először, amikor felvettek az egyetemre. Állandóan próbákat tettem, megértem-e azt, amit olvastam, tanultam.

Klinikát irányító orvos, tanszékvezető egyetemi tanár lett, egy sor magas kitüntetést kapott, s világhírre tett szert itthon és külföldön. A pályaválasztás számára egyszerűnek bizonyult, de pontosan tudja, hogy a legtöbb fiatalembernek — és szüleiknek — a döntés hosszú, sokszor keserves fejtörést okoz. Erről így beszélt:

— Azt hiszem, szinte teljesen mindegy, hogy milyen hivatást, foglalkozást, mesterséget választ az ember. Az a lényeg, hogy érdekelje, amire feltette az életét. Izgassák az ismeretlen jelenségek — mert azok mindenütt vannak — próbálja megfejteni a titkukat. Véleményem szerint, aki ezt teszi, boldog életet él. Lehet, hogy nem mindig lesz elégedett, sokszor csalódás éri, de próbára teheti az erejét, újabb és újabb felismerések, tapasztalatok birtokába kerül. Így telnek meg tartalommal napjai, évei, egész élete.

DR. ANGHI CSABA
PROFESSZOR

„A vadállatok félnek az emberektől"

Sok gyerek folytat otthon komoly „harcot" szüleivel, hogy kutyát, macskát, tengerimalacot tarthasson. Dr. Anghi Csaba professzor, a Fővárosi Állat- és Növénykert nyugdíjas főigazgatója többek között békát, nyulat, teknősbékát szerzett magának gyermekkorában.

— Nem is voltak oda a boldogságtól a szüleim! Elhatároztam, hogy az állatkertbe megyek dolgozni. Tanulmányoztam a szakkönyveket, rengeteget okosítottam magam addig is, míg vágyam teljesült. Az egyetem után először az emlősökhöz osztottak be, ahol már komoly tudományos munkát végeztem. Pár évig egyetemi tanszéket vezettem, majd ismét az állatkert következett.

— Mint az állatkert főigazgatója, milyen tapasztalatokat szerzett — az emberekről?

— Jót is rosszat is. A gyerekek érdeklődése, öröme a legszebb, amit munkámban kaptam. De sajnos nemegyszer meg kellett védeni állatainkat az emberektől. Például amikor Jubile, az elefántbébi született, elég sokat voltam körülötte, mert kicsit betegeskedett. Látom ám, hogy egy gyerek valamit nyújtogat az elefánt felé. Minden kölyökállat érdeklődő, hát Jubi is el akarta fogadni az „ajándékot". Mivel nem érték el egymást, az ott toporgó papa, csemetéjét felemelve igyekezett segíteni. Mikor rászóltam, még neki állt feljebb. „Magának mi köze hozzá?" — kérdezte. Volt, aki almába zsilettpengét dugott és azt dobta oda az állatnak. Találtunk üveget, mindenféle cserepet a ketrecekben. Van, aki azért jár ki, hogy a majmokat idegesítse. Tény: a vadállatok félnek az emberektől.

— Ön bejárta az egész világot. Élményeiből mennyit hasznosított idehaza?

— Nagyon sokat. Nálunk is régóta gond volt, hogy a verebek tekintélyes mennyiségű takarmányt pusztítottak el, falánkságuk a mi állataink rovására ment. Nosza, rajta, egy bécsi példán okulva szabadon engedtünk ötven papagájt, hogy elzavarják őket. Volt is eredménye, dörzsölgettük a tenyerünket. De a papagájok egyszer csak eltűntek. Mivel rendkívül szelídek voltak, látogatóink megfogták, és táskában, zsebben hazavitték őket.

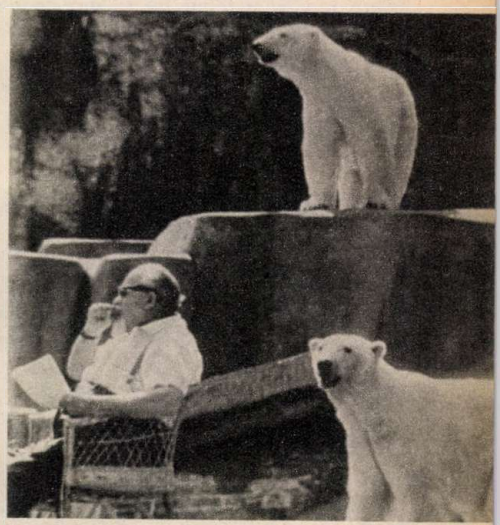

— Biztosan akadtak pályafutása során más érdekes esetek is.

— Egyszer észrevettük, hogy eltűnt az egyik ragadozó madarunk. Utána a galambállomány kezdett vészesen fogyni. Feltevésünk, mely szerint szelíd, turbékoló galambjaink a nagyobb madár „étlapján" szerepeltek, igaznak bizonyult. Tűnt már el skorpió is. A véletlennek köszönhető, hogy egy fiútól visszakerült hozzánk, igaz, már preparálva. A szakemberek szerint is kitűnően dolgozott a gyerek, az eljárást azonban nem jutalmazhattuk...

— Megszámlálhatatlan mennyiségű állatot látott, tanulmányozott. Vannak-e kedvencei?

— Talán a zebrák. Ők is inkább csak azért, mert elsősorban emlősökkel foglalkoztam. Így aztán több időt szenteltem rájuk. Kiválasztott „kis kedvencem" nem volt. Én az egész állatvilágot választottam kedvencemül.

?!

Bocs, hogy közbeszólok kedves Mezei Dóra, sok mindenben egyetértek veled. Nem vitás, hogy manapság egyre nehezebb, különösen a városokban, a lakótelepen élő gyerekeknek növényeket, virágokat, rovarokat gyűjteniük a biológia órákra. Gondolom abban viszont nekem adsz igazat, hogy ezeknek a srácoknak is meg kell ismerkedniük a növények, a bogarak „szervezetével", s ez egy „valódi" szemléltetőeszköz segítségével érdekesebb, élvezetesebb, mint akár a legizgalmasabb rajz, metszet. Nem vitatom, véleményed helytálló: „Tulajdonképpen igaza van a tanárnak, a szülőnek, a diáknak, még a parkőrnek is, aki nem hagyja, hogy a parkokból gyűjtsünk virágokat a biológia órákra."

Sokakat foglalkoztatott már ez a téma, nem könnyű jó megoldást találni. Abban megegyezhetünk, hogy gyűjteni kell is, érdemes is. A hol és a hogyan kérdését nehezebb megválaszolni. Egy kis leleményességgel, akarattal azonban ez is sikerül. A legfontosabb: sokat kell kirándulni. Ilyenkor lehet gyűjteni. Nemcsak olyasmit, ami szorosan kapcsolódik a tananyaghoz, hanem olyan növényeket, állatkákat is, amelyekről csak később fogtok tanulni. Nem ördöngösség a gyümölcsfák leveleihez, a konyhakerti növényekhez sem hozzájutni. Megkérhetitek vidéken élő rokonaitokat, barátaitokat, levelezőtársatokat, hogy küldjenek borítékban.

Nem tudom, mennyivel jutottunk előbbre. Remélem, némileg közelebb kerültünk a megoldáshoz. Még csak annyit, nem érdemes egyes lehetetlennek, értelmetlennek, megoldhatatlannak látszó tennivaló felett túl sokáig meditálni. Hasznosabb ugyanennyi időt a helyes módszer megtalálására, egy-egy jó ötlet „csiholására" fordítani.

És ez nem csak a biológia órára vonatkozik.

(bőcs)

KEZESLÁBAS

HATVANI „NÉGYES-IKREK"

Hatvanban Illyés Ambrus – nyugdíjas MÁV-dolgozó – Thököly utca 42. szám alatti portáján ritka esemény történt. A helyi ÁFÉSZ állattenyésztő szakcsoport alapító tagjának Piroska nevű magyar tarka tehene négy egészséges borjat ellett.

A HÉT VICCE

Két kutya találkozik.
– Vau, vau! – mondja az egyik.
– Miau, miau! – feleli a másik.
– Megőrültél? Mi a csodáért miákolsz?
– Idegen nyelvet tanulok.

Popsztárok a zsebben! Megjelent a Világ Ifjúsága POP-ZSEBKÖNYV-e! A 160 oldalas zsebkönyv ára 19,50 Ft. Különleges ajándékunk: kivágható, színes, kazettacímkéken az elmúlt másfél évtized popsztárjai!

EGY KÉP – EGY MONDAT

... Aztán hazamegyünk, megterítünk és a vacsora után megnézzük magunkat a tv-ben.

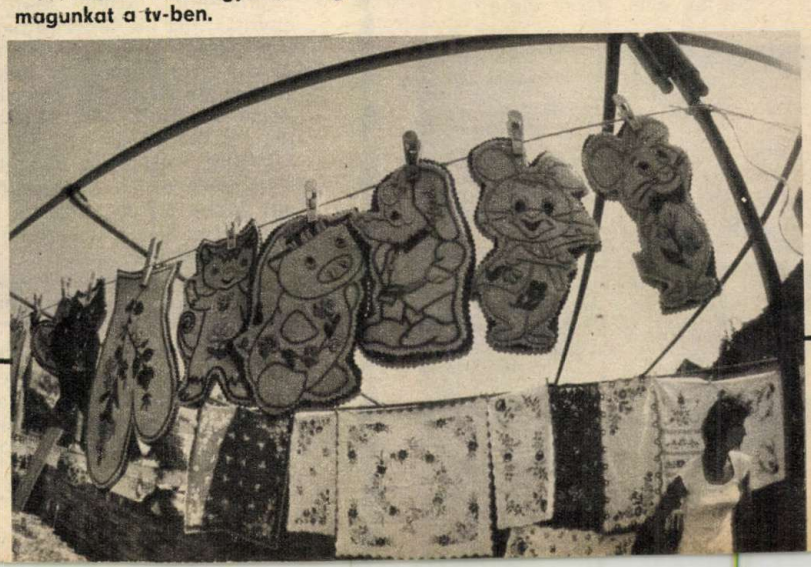

IZOM-LECKÉZTETÉS

A síelőknek adunk most hasznos tanácsokat, hogy minél hamarabb megtanulhassák, a síléceken való biztonságos „közlekedést". Először a kezdőket bátorítjuk: a síelés nem ördöngős dolog, sok gyakorlással mindenki megtanulhatja ennek a csodálatos sportnak minden csínját-bínját.

Nézzük a siklás közbeni testtartást: kissé hajlított térdek, enyhe lábterpesztés, a felsőtest picit előre dől. A fej emelt, a karok a test előtt egyensúlyoznak, hátrafelé néző botvégekkel. (1. kép)

A biztonságos siklást sok csúszkálással, játékos egyensúly gyakorlattal lehet megtanulni. Ezek közül nagyon hatásos a siklás közben történő lécemelgetés. Helyezzétek a testsúlyt a bal lábatokra és lassan emeljétek fel a jobb léc csőrét (2. kép). A váltott emelgetéssel megtanuljátok a súlypontáthelyezést, közben megfelelő lécbiztonságra is szert tesztek. Nehezebb gyakorlat: siklás közben mindkét lécet felkapva, kicsi ugrásokkal haladjatok.

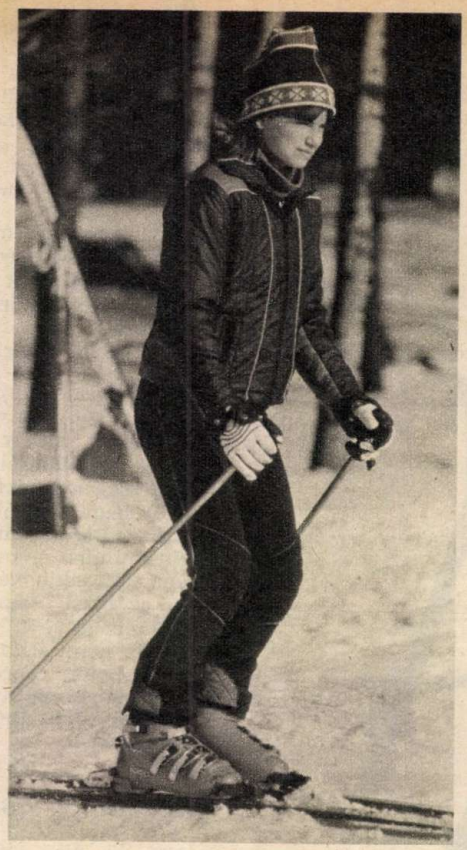

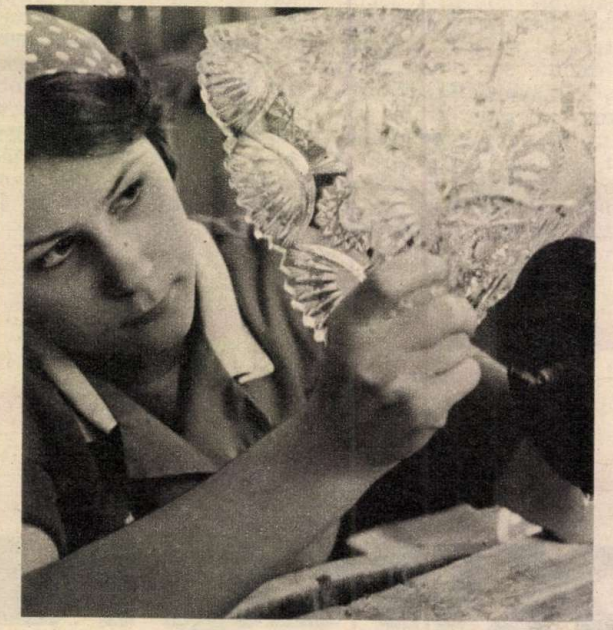

ÜVEGCSISZOLÓK

Igen népszerű szakma az ajkai fiatalok körében az üvegcsiszolás. Nyolcvanketten tanulják e szép és nagy kézügyességet igénylő mesterség fogásait az ajkai üveggyárban.

VÉDD MAGAD!

Tíz évvel ezelőtt Moszkva egyik kerületében David Rudman többszörös szovjet, Európa- és világbajnok cselgáncsozó vezetésével önvédelmi gyermeksportklub alakult. A klubnak jelenleg kilencszáz tagja van. A gyerekek az edzéseken kívül népitánc együttesekben, tánctanulásban, fotószakkörben vehetnek részt és filmeket tekinthetnek meg. (APN)

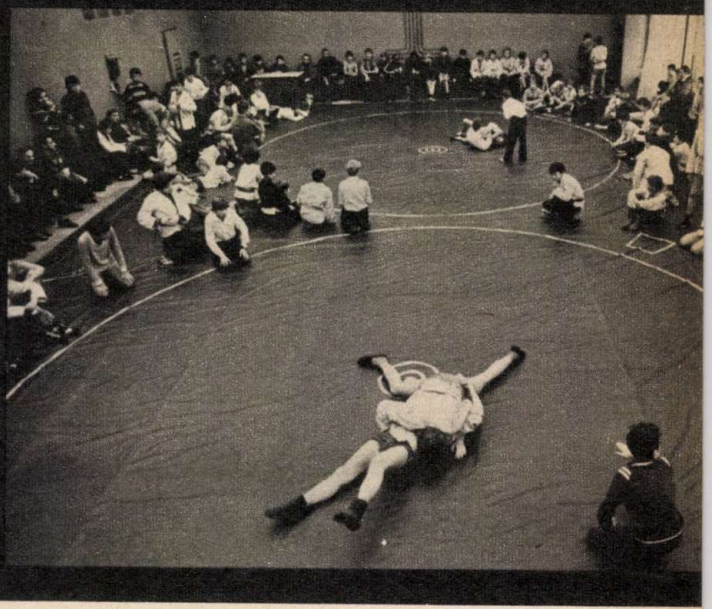

LEG-LEXIKON

A csúcsok, a feltűnni vágyás, a többiek közüli kiemelkedés óhajának korát éljük. Szokatlan, meghökkentő jelenségek, ötletek „vágnak orrba" bennünket léptennyomon. Külföldön, a nyugati országokban különösen meglepő, már-már fantasztikus cselekedetekkel igyekeznek egyesek hírnévhez, de ami valószínűleg lényegesebb, némi pénzhez jutni. Természetesen nem maradhat ki ebből a sorból a sajtó sem, napjainkban már egy sor kiadvány lát napvilágot, amely mindmind a legkülönfélébb különlegességeket tartja nyilván. A legínyencebbek számára az osztrák Bunte magazin minden évben megjelenő különkiadványa jelenti az igazi csemegét. Ez Der Superlatíve (magyarul: felsőfok, némi szabadsággal Leg-lexikonra fordítottuk) címmel kerül az olvasó elé. Legutóbbi számából jóízűt mazsoláztunk.

Sámson — kismiska

Már az első adat megnyugtatóan hatott ránk, legalábbis abban a tekintetben, hogy nem szükséges féltenünk az igaz érzések; az őszinte szerelmek jövőjét. Egy svájci fiatalember, bizonyos Fredy Erath oszlatta el borús gondolatainkat, ugyanis lakóhelyéről, a Zürich melletti Dietikonból 63 000 kilométert utazott autón, hogy találkozzon szerelmével. Az út 1978 szeptember 15-től 1979. november 30-ig tartott. Arról nincs híradás, hogy megérte a találkozás ezt a nagy túrát.

Egyébként, ha már a szerelemnél tartunk: két artista egy levegőben lebegő helikopterről lógó kötélhez erősítve haját, s azon csüngve kötött eljegyzést. Hozzájuk képest Sámson kismiska lehetett. (Sámson a Biblia egyik szereplője, legendás ereje hosszú hajában rejlett, ennek segítségével sok csodás tettet hajtott végre. Bővebben tavaly, december 4-i számunkban olvashattatok róla. A szerk.) Megannyi kérdés merül fel az emberben, miről is van szó tulajdonképpen: állást kereső artisták végső kétségbeeséséről (eljegyzés), a hadsereg javaslatáról, hogy a teljes leszerelés megvalósulásakor mire lehetne a leggazdaságosabban és legszélesebb körben hasznosítani a helikoptereket, avagy a Bánffy-hajszesz legújabb, legfrappánsabb reklámjáról?

Azért akadnak, akik nemcsak a hajhagymáikat „izmosítják", hanem karjukat is. Koronázatlan királyuk a svájci Rolf Gehring, aki harminc perc alatt 1608 fekvőtámaszt csinált, s ezzel új „világcsúcsot" állított fel. A régi 1538 volt. Edzett számlálókra volt szüksége, hogy még véletlenül se tévedjenek, hiszen akkor nem hitelesíthették volna az új rekordot. Az ilyen „csúcs-

Légből kapott eljegyzés. Artistáéknál így sem meglepő

Könnyű reggeli torna: félóra alatt ezerhatszáz fekvőtámasz

A füstkarika-eregetés legújabb bajnoka

A világ legnagyobb kávéskannája, lakótelepi lakásba ajánljuk

Hirdetés: „Órámban szoba — családosnak is — kiadó. Kakukk!"

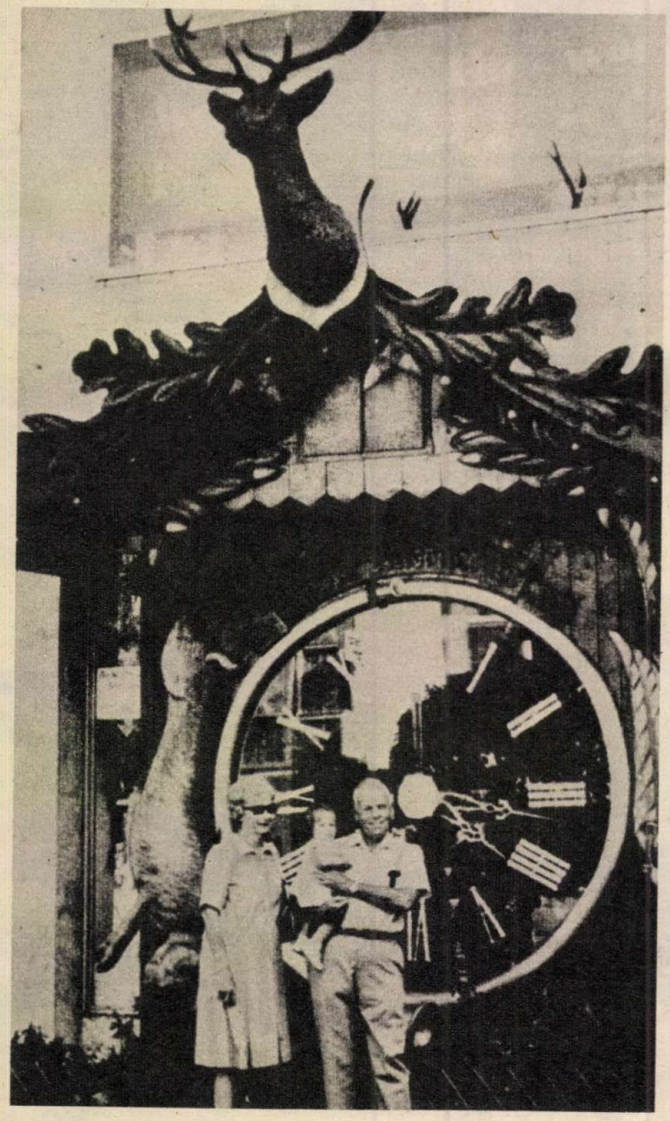

kísérleteknél" nagyon kell ügyelni a számolás pontosságára. A koppenhágai Jan Forman bölcs előrelátásból jelesre vizsgázott, midőn élete fontos eseményére 1979. július 23-án egy újságírót és egy ügyvédet hívott meg „számláló biztosnak". Ők ketten számolták azokat a füstkarikákat, amiket egy szippantásból a levegőbe eregetett. Pontosan 355-öt számláltak meg. Szórakoztató elfoglaltság!

Kakukk!

Ha már a pontosságról szó esett, nem hallgathatjuk el, hogy a világ legnagyobb, kézzel faragott kakukkos órája Tribergben készült, s jelenleg New York városának, hogy is mondjuk, dísze; különleges látványossága, vagy büszkesége? Most már csak azt lenne jó tudni, hogy mekkora a hangja, s mit szólnak ehhez a szomszédban lakók?!

A méretek bűvölete más alkotókat is hatalmába kerített. Geldern város nevezetessége a világ legnagyobb kávéskannája. Érdemes lenne kiszámítani, hogy egy átlagos magyar állampolgár hány napig kortyolná a bele férő kávét. Ismerve kávéfogyasztásunkat, nem is lenne olyan nagy szám. Persze, nem nekünk csinálták.

A gyűjtők legjobbjai a gummersbachi Michael Konsy és az oberklingeni Horst Rauch. Az előbbi 3982 képeslapot kuporgatott össze az évek folyamán, utóbbi viszont 6400 autogrammal dicsekedhet, köztük a híres krimiíró Agatha Christiével, az egykori tajvani diktátor Csang-Kajsekével. Ez is bizonyítja, hogy a papír türelmes. De még mennyire! Tanúsíthatja ezt a bonni Theo Stallenwerk is, aki a miniatűr kézírás „világcsúcsát" állította fel. Tízezer szót rótt egy normális méretű levelezőlapra. Csak legyen aki elolvassa!

VS VENDÉGSAROK

SÓLYOM IDŐKRE EMLÉKEZVE

Gyakran fordulnak hozzánk levélben versés prózaírással kísérletező gyerekek, hogy mondjunk véleményt írásaikról. Ezért úgy gondoltuk, itt az ideje, hogy tanácsot kérjünk számukra olyan embertől, aki végigjárta az íróvá válás útját.

Kiss Dénes József Attila-díjas írót – több verseskötet, köztük gyerekek számára kiadott verseskönyv és ifjúsági regény szerzőjét – kérjük: legyen a vendégünk!

Nem akart író lenni. Előbb mozdonyvezetőnek, majd pilótának készült. Ez utóbbit el is érte, ejtőernyőzött, majd vitorlázóre-

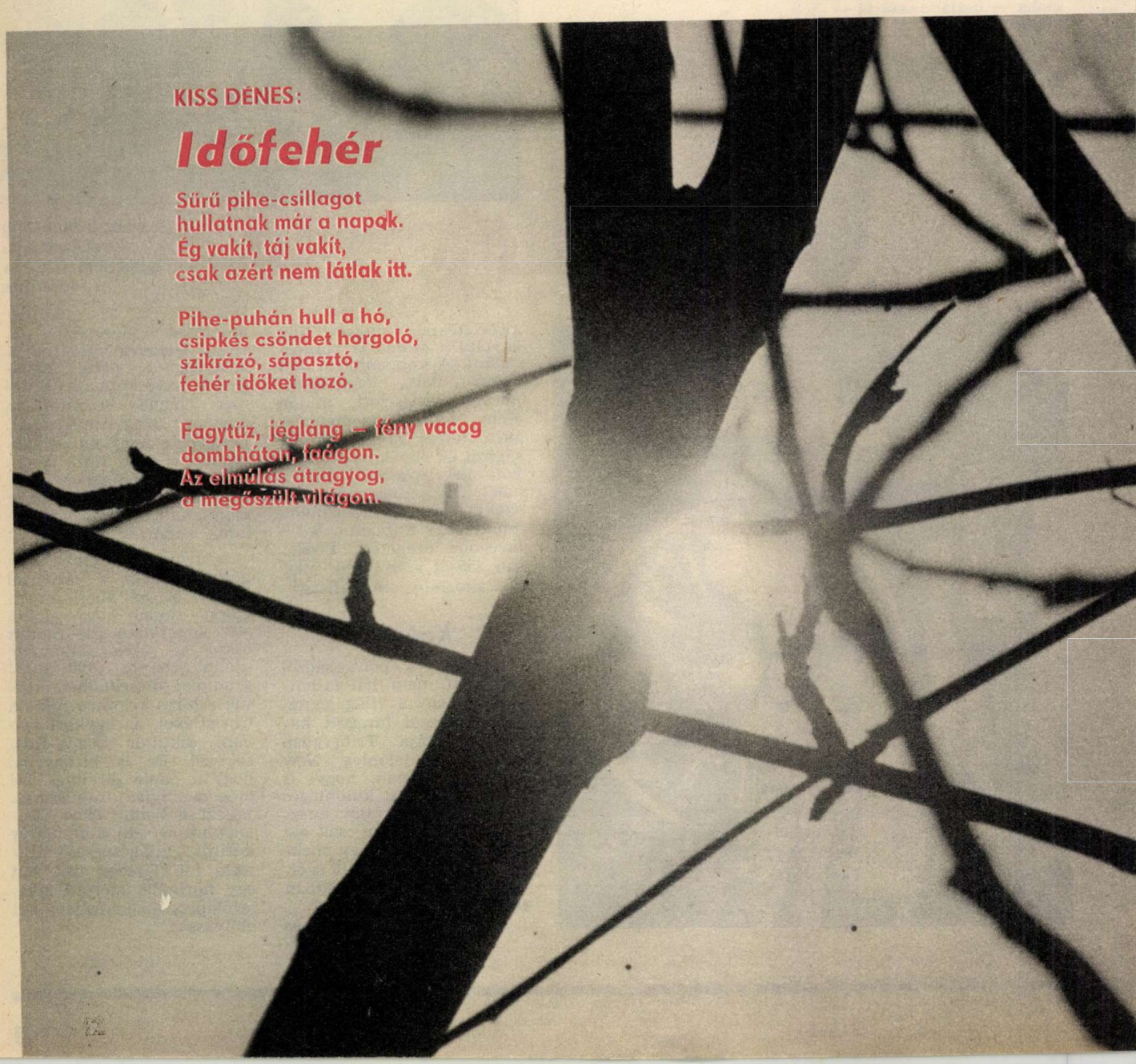

KISS DÉNES:

Időfehér

Sűrű pihe-csillagot
hullatnak már a napok.
Ég vakít, táj vakít,
csak azért nem látlak itt.

Pihe-puhán hull a hó,
csipkés csöndet horgoló,
szikrázó, sápasztó,
fehér időket hozó.

Fagytűz, jégláng – fény vacog
dombháton, fagon.
Az elmúlás átragyog,
a megőszült világon.

pülő lett. Ebből az időből merítette például „Sólyom idők" című ifjúsági regénye témáját. Az irodalom iránti érdeklődése már akkor kezdődött, amikor ötéves korában megtanult olvasni nagyapjától. Másodikos volt, s már falta a regényeket. Ettől kezdve a könyvek hozzátartoztak életéhez. Írói hajlama általános iskolás korában abban nyilvánult meg, hogy rendkívül élénk volt a fantáziája, tanárait gyakran meglepte képtelen ötleteivel, a fantázia világából rögtönzött gondolataival. Írogatni azonban csak középiskolás korában kezdett. Tizennyolc éves korában jelentek meg első versei, s ekkor már oroszból, németből is fordított.

— Véleménye szerint miért próbálkozik olyan sok gyerek versírással?

— Mert már óvodás koruktól azt tapasztalják, hogy játékaik, mondókáik rímelnek, dallamosak. A magyar nyelv egyik sajátossága, hogy ezen a nyelven elég könnyű valamit rímes formába önteni. Érzik ezt a gyerekek is, ezért gondolják már iskolás korukban, hogy a költészet alapos ismerete nélkül tudnak verset írni. Pedig éppen azért, mert könnyen versbe önthető a nyelvünk, gyermekkorban nagyon ritkán születnek igazán jó versek, ugyanis a költészet lényege nem a forma. Tehát nem az a fontos, hogy összecsengenek a sorvégek. A sajátosan ábrázolt tartalom, az eredeti látásmód teszi költeménnyé a verset.

— Elolvasott jó néhány hozzánk érkezett verset. Mi jellemzi általában ezeket a kísérleteket?

— Többségük nem személyes élményekről szól, a témák és azok megfogalmazásának módja általában ismert, olvasott műből származik. Például sokan írnak az évszakokról, de nem eredeti megközelítésben. Ezek az írások tele vannak olyan kifejezésekkel, amelyeket már mindenki jól ismer. (Itt a tél, hull a hó, szánkózni a hegyekben jaj, de jó. Vagy: Tavasz van, előbújik az ibolya stb.) Gyakran a saját érzéseik kifejezésére sokszor leírt hasonlatokat, jelzőket használnak. Az egyik vers például így kezdődik: Az élet tengerében... Bizonyára már mindenkinek ismerős ez a sor. Egy másik versben már megpróbálja önmagát adni az írója: „Azt hiszem én állok / a tükör előtt / külsőm látom, / az előkelőt. / De szívem nem látszik, / az vagyok én / nélküle oly vagyok, / mint az elégett szén." Ezek a sorok mutatják, hogy milyen könnyű nyelvünkben rímeket találni. Az előtt-előkelőt rímpár még szerencsésnek is mondható, de az énszén rímpárnál érezte az illető, hogy a „szén" tartalmilag nem illik ide, ezért elé tette az „elégett" jelzőt. Így már elfogadható, tartalmilag is érdekessé válik.

— Nemcsak költészettel, prózával is sokan kísérleteznek. Gyakran kérdezik tőlünk lányok és fiúk: hol adhatnák ki készülő vagy már megírt regényüket.

— Prózát írni nagyon nehéz, komoly élettapasztalat szükséges hozzá. A gyerekek főleg kalandregényekkel, tudományos-fantasztikus témákkal próbálkoznak, s az a jellemző, hogy több olvasott könyv eseményeiből kovácsolják össze mondandójukat. Nem azt mondom, hogy ne írjanak akár a tizenévesek is, viszont inkább saját élményeiket, tapasztalataikat próbálják megfogalmazni. De ebben a korban még ne gondoljanak írásaik kiadására — tudomásom szerint ez idáig nem is adtak ki hazánkban gyermekek által készített regényt. Akik azonban kitartóan írnak, s még huszonéves korukban sem hagyják abba, idővel sor kerülhet könyvük megjelentetésére — így válhatnak íróvá.

— Milyen tanácsokat ad az írással próbálkozóknak?

— Mindenekelőtt olvassanak sokat. Bővül a szókincsük, és a könyvekből rengeteget lehet tanulni. A verseket olvassák hangosan is, így jobban érzik a szavak ízét, a vers ritmusát. De hogy valakiből lesz-e költő, író, azt gyerekkorban nem lehet eldönteni. Nem véletlen, hogy nincsen olyan iskola, ahol költőket, írókat képeznek, ugyanis az írást nem lehet megtanulni. A tehetség mellett rengeteg élettapasztalat kell hozzá. Például Hemingway nem maga volt az öreg halász, de maga is halászott, tehát ismerte azt az élményt, amit egy hal kifogása jelent. És Tolsztoj sem vett részt a Napóleon elleni háborúban, amelyről a „Háború és béke" című művét írta, de részt vett a törökök elleni szevasztopoli csatában.

*

Következő alkalommal a gyermekruházattal kapcsolatos észrevételeitekre, kérdéseitekre válaszolunk. A levelekre írjátok rá: Vendégsarok.

KISS DÉNES:

ANYANYELV

Anyanyelvből eszméltem én,
emberré az emel.
Szívem szavaktól lesz kemény,
kő és madár a költemény,
öklömben lágyul el.

Ütés helyett rám dal vigyáz,
legtisztább vérrokon.
Mert tűz a szó, zászló, vér, gyász,
sziklái omlasztó siratás.
Tudom és nem tudom.

Mindenem, mi valamit ér,
mi fönntart és elejt:
szeretet, áldás, szenvedély
szóban fogan, s ott véget ér
a lélek és a sejt!

JÖN!

JÖN! JÖN! JÖN...

A MINI PAJTÁS REJTVÉNYMAGAZIN!
Csupa divatos témájú rejtvényt kínál.

– divat a krimi,
– divat a karate,
– divat a léghajózás,
– divat a farmer
meg a szép ruha

Ha ügyes rejtvényfejtő vagy, nyerhetsz: márkás farmert, gitárt, görkorcsolyát, karórát, hanglemezt

Változatlan áron februárban, JÖN A MINI PAJTÁS REJTVÉNYMAGAZIN

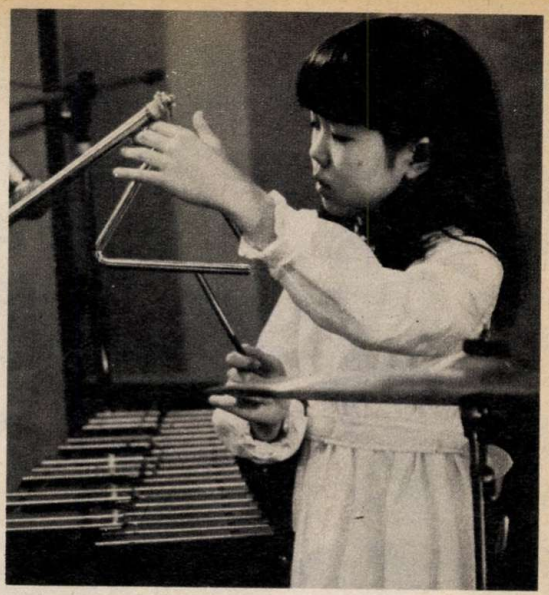

ADJ EGY DALLAMOT!

Cirkuszi világszámnak is beillene a japán Yamaha ifjúsági és gyermekzenekar előadása, olyan meghökkentő magabiztossággal és tehetséggel bánnak tagjai a zeneszerszámokkal. Fülünk hallatára, a közönségtől „kapott" dallam alapján, rövid darabokat rögtönöznek. Már a legkisebbeknek is van saját szerzeményük, tetszés szerinti zenei műfajban adják elő számaikat.

Mindez nem csalás, nem ámítás, hanem egy izgalmas kísérlet eredménye: ezek a japán gyerekek anyanyelvükkel együtt tanulták meg a zene „nyelvét"; előbb ismerkedtek meg a hangszerekkel és a zenélés örömével, mint a zeneelmélettel. Játékuk lenyűgöző; más kérdés, hogy műveiket ők komoly zenei teljesítménynek tartják, a mi fülünknek pedig inkább szimfonikus könnyűzenének hatnak. De mindenki maga döntse el, hogy tetszik-e a Yamaha zenéje; műsorukat februárban sugározza a televízió. Képriportunk a stúdióban készült, a felvétel alatt.

S. B.

Fotó: Wagner Margit

VOLÁN SC AUTÓS
CHAMPION
VOLÁN BUDAPEST
CHAMPION

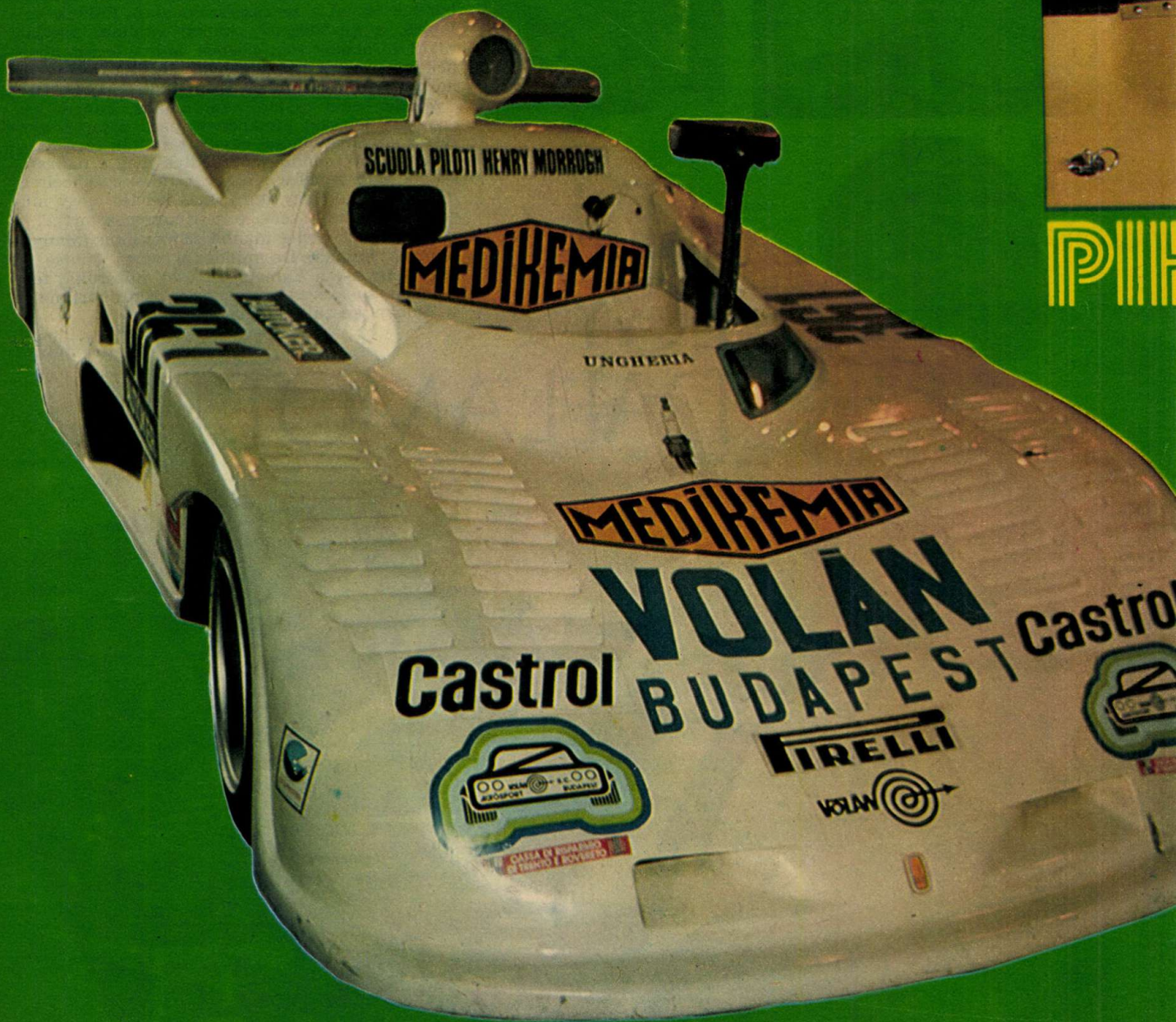
SCUOLA PILOTI HENRY MORROGH
MEDIKEMIA
UNGHERIA
MEDIKEMIA
VOLÁN
BUDAPEST
Castrol
Castrol
PIRELLI
VOLÁN

ENŐ BENZINPARIPÁK

Három, kettő, egy . . . Rajt!

Lendül a motorháztetőn pihenő rajtzászló. Kipörögnek az autó kerekei. Pár másodperc múlva a versenyző már túl van az első hosszú egyenesen, és enyhe ívü kanyar után eltűnik a szemünk elöl.

– Bal három, jobb négy! – kiáltja a vezető mellett ülő „navigátor". A vezényszavakat csak a beavatottak értik.

A gép óriási lendülettel dől a kanyarba. A kocsi fara kisodródik. Gyors ellenkormányzás és ismét a betoncsíkon „táncol" az autó.

*

A gépek rövid ideig pihentek. Budapesten, a HUNGEXPO egyik pavilonjában állították ki őket, hogy bárki gyönyörködhessen formájukban, motorjaikban, berendezéseikben. Az érdeklődés óriási volt, hiszen motorizált világban élünk. Gépek nélkül elképzelhetetlenek

PIHENŐ BENZINPARIPÁK

mindennapjaink. Dugattyúk, hengerek, futóművek: mind-mind egyre tökéletesedő, egyre többet tudó alkatrészek. Mióta a kettő vagy négy kerék meglódult, világot meghódító útján, azóta az ember mindig többet és többet akar vele elérni.

Ma már – sajnos – sikerült olyan sebességet kicsikarni a benzinparipákból, hogy sok verseny veszélyessé vált. Életük kockáztatásával, minden képzeletet felülmúló álomhatárokat lépnek át a megszállott rekordhajhászók. Szerencsére többségben vannak azok, akik a motorizált versenyeket normális keretek között űzik.

Hazánkban az utóbbi években, de főleg az elmúlt esztendőben, szinte vérátömlesztést kapott ez a sportág. Egy-egy európai hírű klasszisversenyzőnk mögé – mint a gyorsasági motoros Drapál, a rallys Ferjáncz, vagy a salakmotoros Szirácski – felzárkóztak a többiek. Készülnek eredményesen szereplő gépek, a „pilóták" részt vesznek minden jelentős versenyen. A kiállításon is megcsodálhattuk legjobb autóikat, motorjaikat.

A szurkolótábor nagyon lelkes. Megérdemli tehát, hogy amikor a masinák ismét sorompóba állnak, magas színvonalú, „késhegyre menő" küzdelmeket, jól felkészült versenyzőket, remek gépeket lásson, biztasson.

Koncz Dezső

Fotó: Karasz Lajos

KEDVES ISMERŐS NEMCSAK A LÁNYOKAT NÉZTÉK...

A legtöbb embernek arról a szóról, hogy Chicago, a gengszterek jutnak az eszébe. Ami azt illeti, nem alaptalanul: az amerikai város lakóit valóban rettegésben tartja az alvilág. De Chicagóban nemcsak bűnözők, hanem tisztességes emberek és gyerekek is élnek. Ott nőtt fel két ikerfiú: John és Chuck Panozzo. Szüleik a munkásnegyedben laktak; a srácok megismerkedtek Dennis De Young-al, későbbi legjobb barátjukkal.

Együtt játszott, focizott a három fiú. Amikor nagyobbak lettek, a lányokon kívül egyre többször bámulták a hangszerboltok kirakatait. A hetvenes évek végén támadt az az ötletük, hogy zenekart alapitsanak. Dennis beiratkozott egy zeneiskolába és zongorázni tanult, John vett egy olcsó dobfelszerelést, Chuck pedig egy basszusgitárt.

Nem sokkal később találkoztak Tom Nardin-nal (akit pár hónap múlva John Curulewski váltott fel), majd 1970-ben James Young-al, s megalakitották az együttest. Első nagylemezüket 1971-ben dobták piacra, de ezzel csak Chicagóban arattak sikert.

A fiúk nem adták fel a reményt; kitartóan dolgoztak, s lassan kezdtek felzárkózni a sztárok közé. 1975-ben már a legnagyobb rádióadók is rendszeresen sugározták számaikat, melyek közül a Lady kifejezetten sláger lett. Még ebben az évben Curulewski búcsút mondott az együttesnek, helyébe Tommy Shaw lépett. Azon túl Tommy és Dennis lettek a Styx állandó énekesei.

A szorgalom, a gyakorlás meghozta gyümölcsét: a fiúk 1980-ban berobbantak az európai mezőnybe. A Boat on the River című szerzeményük a slágerlisták előkelő helyére került, s a Styx-et ma már a poprajongók a legjobbak között tartják számon.

STYX
EGYÜTTES

Aki nap

ÖTÖDIKESEK, TI MÁR ÚJ KÖNYVBŐL TANULJÁTOK A RÉGMÚLT IDŐK TÖRTÉNELMÉT. MEGÚJUL A RÉGEN VOLT, HOGY IS VOLT CÍMŰ OLVASÓKÖNYV IS. SAJNOS, AZT MÉG NEM VEHETITEK A KEZETEKBE, MERT CSAK JÖVŐ TANÉVRE KERÜL KI A NYOMDÁBÓL. HOGY MÉGIS KELLŐKÉPPEN BŐVÍTSÉTEK TÖRTÉNELMI ISMERETEITEKET, RENDSZERESEN KÖZLÜNK A TANANYAGOTOKHOZ ILLŐ OLVASMÁNYOKAT. ÍRÓJUK FILLA ISTVÁN TÖRTÉNÉSZ (Ő ÍRTA A TANKÖNYVETEKET IS). REMÉLJÜK, HOGY NEMCSAK TI, HANEM A NAGYOBBAK IS SZÍVESEN OLVASSÁK EL MINDEGYIKET.

Terméskövekből összerakott folyosó maradványa

Trója színháza. Ez már a későbbi korban épült

Virággal díszített bikafejszobor

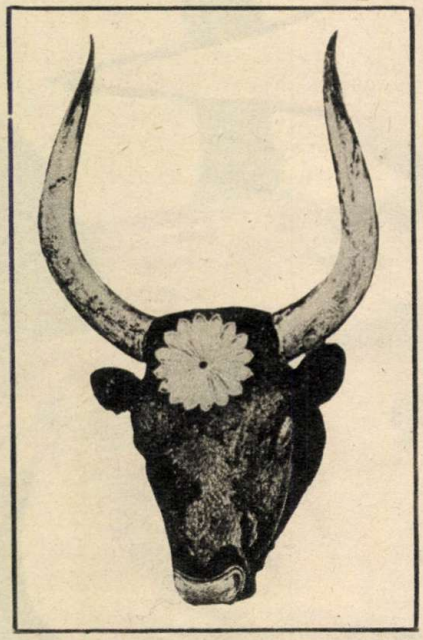

1830 karácsonyán a nyolcesztendős Schliemann Henrik „Világtörténet a gyerekeknek" című könyvet kapta ajándékul. Ekkor ismerkedett meg a trójai háború történetével, Homérosz époszának hőseivel, harcaival. Valahányszor elolvasta, egyre jobban beleélte magát az eseményekbe. Ettől kezdve Homérosz hőskölteménye végigkísérte egész életén. Meg volt győződve arról, hogy a trójai háború valóban megtörtént, és nem a költő képzeletében született, mint ahogyan az emberek — még az édesapja is — gondolják. Még akkor elhatározta, hogy felkutatja és napfényre hozza Tróját. Mindez 1830-ban történt, és 1871 őszén Schliemann meghatódva nézte az ásók nyomán felbukkanó mintegy négyezer éves falakat.

Trója feltárása küzdelmes élet eredménye volt. Schliemann korán elvesztette szüleit. Abba kellett hagynia tanulmányait. Tizenegy éves korától magának kellett megkeresnie kenyerét. Minden szabad idejét tanulásra fordította. Megtanult görögül, latinul, franciául és oroszul. Szorgalma és nyelvtudása révén gyorsan haladt előre. Egy holland kereskedelmi cég pétervári és moszkvai képviselője lett. Ügyes kereskedő volt, így néhány év alatt nagy vagyont szerzett. Ekkor elérkezett az ideje, hogy gyermekkora óta ébren tartott vágyát megvalósítsa.

Trója

Schliemann 1871-ben Kisázsia partvidékére hajózott, ahol Homérosz hőskölteménye szerint Trója állt. Vele utazott athéni születésű felesége, aki maga is részt vett az ásatásokban. Schliemann a környék tanulmányozása után Hiszarlik falucska melletti dombon kétszáz emberrel megkezdte az ásatásokat. Amikor felbontották a domb déli lejtőjét, hatalmas kövekből, sziklára épített hat méter magas vastag falra bukkantak. A fal mentén kőből épített feljárót találtak, amely a várkapuhoz vezetett. Rengeteg törmelék eltakarítása után a várban folytatták az ásatást, és a kaputól nem messze egy nagy ház falmaradványait hozták a felszínre. A romok arról tanúskodtak, hogy a várat tűzvész pusztította el.

A hatalmas falak, a pusztító tűzvész nyomai láttára Schliemann meg volt győződve arról, hogy megtalálta a Homérosz által megénekelt ősi várost, és mindent úgy, ahogy a költő leírta. A kiásott ház falait Priamosz király egykori palotája maradványainak tartotta. Meggyőződését erősítette, hogy a fal kiásásakor egy omladékban felbecsülhetetlen értékű kincset talált. Amikor észrevette az arany felcsillanását, az emberek

Kis történelem

fényre hozta a múltat

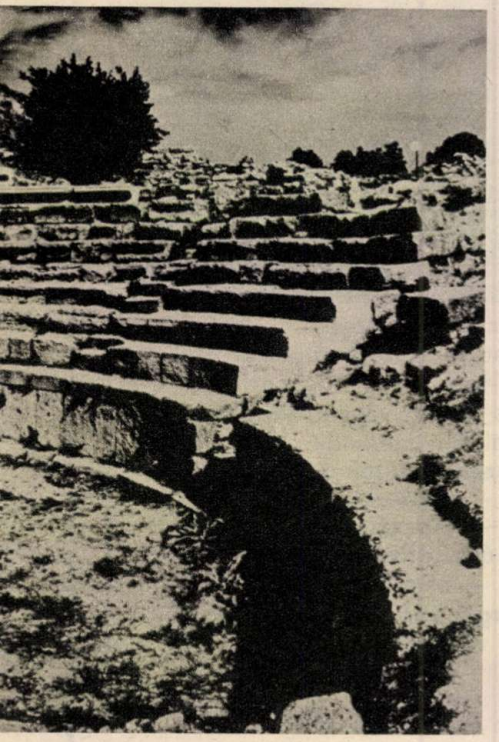

számára reggelizőszünetet rendelt, nehogy felcsillanjon bennük a kapzsiság. Azután nem törődve az omladozó fal veszélyével, maga kaparta ki késével, és felesége segítségével biztonságba helyezte a kincseket. A több mint 9 ezer aranytárgyból álló leletet Schliemann az egyik berlini múzeumnak hagyta, ahol Priamosz kincseiként őrzik. A kincs valójában nem Priamoszé, hanem egy nála sokkal régebben uralkodó király tulajdona volt.

Schliemann többször is ásatott Trójában. A feltárásban ekkor már építész szakemberek és más tudósok is részt vettek. Az ásatásokból kiderült, hogy a Hiszarlik-domb kilenc egymásra épült település maradványait rejtette magában. A legrégibb vagyis a legalsó település egy kis kőkori falu volt. A másodikhoz tartoztak a hatalmas kőfalak, az arany kincsek. Schliemann először azt gondolta a homéroszi Trójának, mivel tűzvész pusztította el. A homéroszi Trója — ahogyan ezt a tudósok megállapították — valójában a hetedik rétegben feltárt vár és a körülötte fekvő település volt. Ez a vár a leletek bizonysága szerint egykorú lehetett a mükénéi királyi palotával, és pusztulása hasonló volt a második település katasztrófájához.

Mükéné

Schliemann bebizonyította, hogy a Homérosz által megénekelt Trója létezik, de ennél még többet is elért. Megkereste és a törmelék alól felszínre hozta a Trója ellen vonult görög seregek fővezérének, Agamemnonnak, Mükéné királyának városát, és feltárta négy pompával ékesített palotáját.

A mükénéi ásatások legnagyobb meglepetése is Schliemann nevéhez fűződik. A várfalakon belül királysírokra bukkant, öt olyan sírra, amelynek tizenöt halottja páratlan pompával volt eltemetve. A férfiak arcát arany álarcok fedték, mellüket gazdagon díszített arany lapok borították. Nem kisebb fényűzéssel temették a nőket sem. Majdnem 700 darab ujjnyi aranylapocskát találtak, (ezeket ruhadíszként használták) arany karperecek és fülbevalók, valamint hajdíszekként használt hegyikristállyal és színes üveggombokkal ellátott hosszú hajtűk kerültek felszínre. A férfi csontvázak mellett agyag, bronz-, és ezüstkorsók, ezüst- és aranyserlegek, egy arannyal bevont jogar, művészi ezüst- és aranyberakásos kardok, valamint egy arany kardtartó, és még számos más lelet hevert. Az asszonyok mellé aranyládikákat, szelencéket és egy aranymérleget tettek. Valamennyiük ujján remekművű aranygyűrűket találtak. A kincsek feldolgozásának finomsága felülmúlja a trójai leleteket.

Schliemann a leleteket átadta a görög régészeti társaságnak, az pedig a lelet számára múzeumot rendezett be.

Schliemann ásatásainak eredményei nagy visszhangot váltottak ki. A régészet elismert tudománnyá fejlődött.

Mükéné egyik fejedelmének az arcképe (aranydombormű)

FIATALOK! TANULJATOK TOVÁBB!

Érdekes, változatos szakmát ajánlunk általános iskolát végzetteknek.
A Chinoin közössége kiváló szakmunkásokat nevelt, ez biztosítéka gyárunk jó hírnevének itthon és külföldön egyaránt.
Vegyianyag-gyártó (gyógyszergyártó), vas- és fémszerkezeti lakatos, géplakatos, hegesztő, villamoshálózat-szerelő, esztergályos, csőhálózat-szerelő, szakmunkástanulónak fiúk jelentkezhetnek.

Lányokat vegyianyag-gyártó (gyógyszergyártó) tanulónak veszünk fel.

A vegyianyag-gyártó (gyógyszergyártó) tanulókat korszerű laboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük.
Vállalati ösztöndíjat adunk.

Érdeklődni és jelentkezni lehet:

CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR
oktatási osztály, Budapest,
IV. Tó u. 1–5.
Telefon: 690-900/531-es mellék, és
CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG
személyzeti osztály
Budapest XXII., (Nagytétény), Bányalég u. 2.
Írásbeli jelentkezés:
Budapest, Pf. 110. – 1325

PÁLYAVÁLASZTÁS ELŐTT ÁLLÓK!

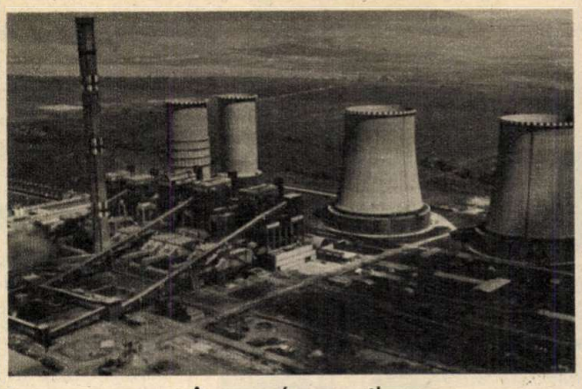

Az ország egyik legjelentősebb nagyvállalata a Magyar Hajó- és Darugyár várja az általános iskolát végzett tanulókat az alábbi szakmákra:

– szerkezeti lakatos,
– csőszerelő,
– gépszerelő,
– ács- állványozó,
– hegesztő,
– gépiforgácsoló (esztergályos),
– villanyszerelő,
– öntő.

Gondtalan tanuláshoz biztosítunk:
– kollégiumi elhelyezést,
– korszerűen felszerelt tanműhelyt,
– tanulmányi ösztöndíjon felül szakmától függően 250–500,– Ft társadalmi ösztöndíjat,
– napi 3,– Ft térítésért ebédet, nyereségrészesedést,
– üdülést balatoni üdülőinkben,
– sportolási lehetőséget vállalatunk nyolc sportszakosztályában.
Kéthetenként szabad szombat.
Szakmunkásvizsga után a továbbtanulást támogatjuk.
Munkába álláskor 1500–2000,– Ft juttatás,
– modern munkásszálloda,
– jó kereseti lehetőség vár rátok.
Érdeklődni és jelentkezni az alábbi címeken lehet:
MHD. központi oktatási osztály
Budapest, Váci út 202. 1904.
Telefon: 401-562

GANZ

MHD. Tiszafüredi Gyáregység
Tiszafüred
Telefon: 53

MHD. Balatonfüredi Gyáregység
Balatonfüred
Telefon: 525

MHD. Váci Gyáregység
Vác, Derecskei dülő
Telefon: 233

SZIASZTOK! SÜT? NEM SÜT?

A képen a meteorológiai előrejelző szolgálat egyik sajátos külsejű, ám annál népszerűbb külső munkatársa látható előrejelzés közben. Tudományos módszere közismert: amennyiben február 2-án süt a Nap, akkor megpillantja saját árnyékát. Ettől páni félelem lesz úrrá a szerencsétlenen, és villámgyorsan visszabújik a barlangjába. A tél tehát hosszú lesz, és hideg. Ellenkező esetben nem pillant, nem ijed meg, és nem bújik vissza. A tél tehát enyhe lesz és rövid.

Ha közbe nem jön valami . . .

— R — R

PÁLYAVÁLASZTÁS ELŐTT ÁLLÓ

FIÚK, FIGYELEM!

A Fővárosi 4. sz. Építőipari Vállalat az 1981–82-es tanévre szakmunkástanulókat iskoláz be a következő szakmákba:

kőműves, épületburkoló, kőfaragó, ács-állványozó, épületasztalos, padlóburkoló, szobafestő-mázoló és tapétázó, épületbádogos, vízvezeték- és készülékszerelő, központifűtés szerelő, gázvezeték- és készülékszerelő, épületvillamossági szerelő

Jelentkezhetnek a jelenleg 8. osztályos tanulók, valamint azok a fiatalok, akik a 18. életévüket még nem töltötték be.

Jelentkezhetnek továbbá az 1981-ben érettségiző fiatalok, akiknél a képzési idő 1,5–2 év.

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban a vállalat szakoktatási vezetőjénél (1089 Budapest, Bláthy O. u. 6–8.).

Vidékről beiskolázott tanulóknak teljes tanulóotthoni ellátást biztosítunk.

A Fővárosi
Szerelőipari Vállalat
az 1981—82-es tanévre
beiskoláz szakmunkástanulónak
általános iskolát
végzett fiúkat
a következő szakmákba:
villanyszerelő,
víz- és gázszerelő,
központifűtés-szerelő,
vas- és fémszerkezeti lakatos,
kőműves.
Vidéki tanulóink részére
saját kollégiumunkban
teljes ellátást adunk.
Tanulóinkkal minden szakmában
társadalmiösztöndíj-szerződést
kötünk.
Jelentkezés:
Fővárosi Szerelőipari Vállalat
1097 Budapest IX.,
Koppány u. 5—11.
Telefon: 336-560/46-os mellék.

FŐSZER

FELHÍVÁS

Általános iskolát végzett fiúk jelentkezését várjuk a Pest megyei Állami Építőipari Vállalathoz építőipari szakmunkástanulónak az 1981–82-es tanévre.

A tanácshoz tartozó intézetekhez az alábbi szakmákban iskolázunk be fiatalokat szakmunkástanulónak:

X anyagmozgatógép-szerelő; X autószerelő; X autóvillamossági szerelő (lányok is jelentkezhetnek); X lékszerelő; építőgép-szerelő; vas és csőhálózat-szerelő; vízvezeték- és készülékszerelő; gázvezeték- és készülékszerelő; karosszérialakatos; központifűtés- és fémszerkezeti lakatos; épületvillamossági szerelő; épületasztalos; magasépítő-ipari ács-állványozó; szobafestő-mázoló (tapétázó); vízszigetelő; épületburkoló; kőműves; padlóburkoló; vasbetonkészítő; bádogos.

Megjegyzés: X-szel jelölt szakmák esetében kollégiumot nem tudunk biztosítani, de a többi szakmák esetében vidékiek részére kollégiumot, teljes ellátást biztosítunk.

200,– Ft ösztöndíj-kiegészítést fizetünk az alábbi szakmákban: ács-állványozó, kőműves, vízszigetelő, vasbetonkészítő.

III. évben teljesítménybérben történő foglalkoztatásra is van lehetőség.

Jelentkezés személyesen vagy írásban 1751 Budapest, Kiss János altb. u. 19–21. szakoktatási csoport.

(Megközelíthető: Boráros tértől gyorsvasúttal a 2. megálló)

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

Az 1981/82-es tanévre felveszünk általános iskolai végzettséggel rendelkező **lányokat fonó, szövő, kötő,**
fiúkat **textil- és ruházati ipari gépszerelő** szakmunkás tanulónak, 16 éves korig.

Felvételi vizsga nincs! Tanulmányi idő: 3 év.
Ösztöndíj: A tanulmányi eredménytől függően fonó és szövő tanulónak 350—700 Ft,
kötőgépszerelő és műszerész tanulónak 150—550 Ft.

Juttatások: Az ösztöndíjon kívül, vidékieknek havi 500 Ft, budapestieknek havi 450 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk, a nyári szünidőre is. Teljes ellátás (napi háromszori étkezés) munkaszüneti napokon is, napi 7 Ft térítésért.

A gyár mellett levő szakmunkástanuló-otthonunkban térítésmentes elhelyezést biztosítunk. Iskolaköpenyt, füzetcsomagot, munkaruhát a gyár, tankönyveket az iskola biztosít.
Évente két alkalommal, kedvezményes vásárlás a vállalat termékeiből.

50%-os utazási kedvezmény.

III. éves tanulóinkat 90%-os teljesítménybérben foglalkoztatjuk, részükre nyereségrészesedést fizetünk.

Szakmunkásvizsga után: a kereseti lehetőség 3500—4500 Ft között van.
Továbbtanulásra az üzemi textilipari szakközépiskolában, vagy egyéb területi szakirányú középiskolában, lehetőséget biztosítunk.

Részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban

Cím: **PNYV**
KELENFÖLDI TEXTILGYÁR
személyzeti és oktatási osztály
Budapest XI., Budafoki út 111—113. 1117
Telefon: 868-955/191 mellék.

PÉLDÁUL
A FONÓ-SZÖVŐ SZAKMA

Az általános iskola nyolcadik osztályát elvégzett, 15 évesnél nem idősebb **fiúkat, lányokat** felveszünk az 1981—82-es tanévre, hároméves képzésre.

Fonó-szövő szakmunkástanulónak lányokat; tanulmányi ösztöndíj: 410—750 Ft-ig.

Textilnyomó és textilipari gépszerelő tanulónak fiúkat, **textilfestő és -kikészítő** tanulónak fiúkat is, lányokat is, tanulmányi ösztöndíj: 350—790 Ft-ig.

A textilnyomó-, -festő és -kikészítő tanulók az első évben 1500 Ft ruházkodási juttatásban részesülnek.

A vidéki tanulók havi 500 Ft különélési pótlékot, a helybeliek 450 Ft társadalmi ösztöndíjat kapnak.

Havi 120 Ft-ért reggelit, ebédet és vacsorát adunk, azonkívül ingyen tankönyvet és munkaruhát, valamint kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

A szakmunkásvizsga után a továbbtanulást segítjük.

A végzett tanulók kereseti lehetősége, havi: 3500—4400 Ft. Jelentkezni lehet a személyzeti oktatási osztályon személyesen, vagy levél által, szombat kivételével mindennap reggel 7 órától délután 3 óráig.

Címünk:
Pamutnyomóipari Vállalat
Kispesti Textilgyár
Budapest XVIII.,
Fáy u. 2. — 1184.
Telefon: 273-711

Szereted a szép, művészi könyveket?

Vegyél részt alkotó megformálásukban, elkészítésükben!

A KOSSUTH NYOMDA, az igényes művészi könyvek műhelye az 1981—82-es oktatási évben is lehetőséget nyújt az ősi és megújult nyomdászmesterség elsajátításához

KÉZISZEDŐ
MAGASNYOMÓ
SÍKNYOMÓ
KÖNYVKÖTŐ

szakmákban, ahol a szakmunkástanuló-idő három év.

A nyomdászmesterséget az ipari tanulók a legkorszerűbb gépeket és technológiákat megismerve, nagy szaktudással és tapasztalattal rendelkező szakoktatók segítségével sajátíthatják el.

JUTTATÁSOK:

A nyomdánkkal társadalmi tanulmányi szerződést kötött tanulók a tanulmányi ösztöndíjon felül 250 Ft ösztöndíjat kapnak. A szakmunkásképzés nagyfokú támogatása mellett lehetőséget adunk szakközépiskolai továbbtanulásra is. Művelődési, szórakozási lehetőség a könyvtárban és az ifjúsági klub rendezvényein.

Üdülés Balatonnál és Galyatetőn.
Sportolási lehetőségek.
Munkaruhát, továbbá 3 Ft térítés ellenében ebédet biztosítunk.

Érdeklődni és jelentkezni lehet szombat kivételével: naponta reggel 7 órától délután 3 óráig a **KOSSUTH NYOMDA** személyzeti és oktatási osztályán Budapest V., Alkotmány u. 3. Telefon: 122-114.

Megközelíthető: metróval, a Kossuth Lajos téri állomástól (3 perc.)

EDIT BOMBAGÓLJA

Még a svéd újság is elismeréssel írt a Budapestről érkezett lányok teljesítményéről. A kupáért tizenöt csapat küzdött

Manapság egyik sportágban sem érezhetik magukat egyeduralkodónak a férfiak. Alig harminc-negyven éve a nemek mérhető sporteredményei között óriási szakadék tátongott. Ma a különbségek egyre csökkennek, s megcsappant a kifejezetten „férfi sportágak" száma is. A világ minden részéről érkeznek hírek női ökölvívó-, vagy birkózómérkőzésről. Természetesen a labdarúgás sem kivétel ez alól.

Kevesen tudják, de hazánkban a hölgyek lassan tíz éve kergetik a bőrt kispályán, nagypályán egyaránt.

Kern Edit abban az időben — tíz éve — még csak totyogni tudott. Ma az egyik legjobb női focicsapat, a Renova üdvöskéje. Amikor először találkoztunk — egyik mérkőzése után — bizony mindketten zavarban voltunk. Edit még soha nem nyilatkozott, én pedig nem tudtam elhinni, hogy a velem szemben ülő csinos kislány zúgó gólt tud lőni.

— Meglehetősen furcsa a választásod. Hogyan kezdődött?

— Még egészen kicsi voltam, amikor a papám már magával vitt focimeccsekre. Ráadásul „fiús környék" a miénk, s ha délutánonként nem akartam unatkozni, vagy labdát szedni, akkor be kellett állnom a srácok közé rúgni a pettyest. Tetszett nekik, hogy nem ijedek meg tőlük. S mivel minden csoda három napig tart, rövid idő alatt természetessé vált, hogy én is focizok. Következő lépés a suli volt. A budapesti Egressy úti iskolában a grundtapasztalatok alapján, a gyerekek megrökönyödé-